

Έτος Ίδρυσης 2006

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων
ΓΣΕΒΕΕ

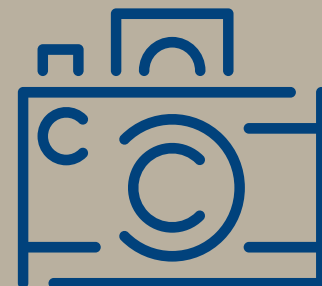
Εργαστήριο
πρόγνωσης &
παρακολούθησης
αλλαγών
επαγγελμάτων

Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων

Οδικός χάρτης
προσαρμογής
επαγγέλματος

Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων

Ταυτότητα έκδοσης

Εκδότης
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Χρονολογία έκδοσης
2021

Τίτλος
Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων»

Εκπόνηση μελέτης
Δημήτριος Μουζακίτης

Μεθοδολογική προσέγγιση & επιστημονική παρακολούθηση
ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ : Παρασκευάς Λιντζέρης, Αναστασία Αυλωνίτου,
Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης, Αντώνης Αγγελάκης, Ελένη Μόκα, Δημήτρης Γιακούλας

Τυπογραφική επιμέλεια – Διόρθωση
Γεωργία Παπαγεωργίου

Σχεδιασμός & σελιδοποίηση
The Birthdays Design
T: 212 1048758
E: hello@thebirthdaysdesign.com
www.thebirthdaysdesign.com

Παραγωγή
Cloudprint digital & display products

ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας

Αριστοτέλους 46, 10433 Αθήνα
T: 210 8846852, F: 210 8846853, E: info@imegsevee.gr
www.imegsevee.gr

Βιβλιογραφική αναφορά:
Μουζακίτης Δ. & ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ (2021), Οδικός χάρτης προσαρμογής του επαγγέλματος «Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων». Μελέτη του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων, Αθήνα: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

ISBN 978-618-5025-98-4
© ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του υποέργου 2 της πράξης «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864 που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑΝΕΚ

ΕΠΑΝΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή	
	1.1. Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	11
	1.2. Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων	12
2	Μεθοδολογία – Πηγές πληροφόρησης	
3	Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος	
	3.1. Περιγραφή επαγγέλματος	22
	3.2. Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος	24
	3.3. Επαγγελματικοί φορείς	24
	3.4. Τάσεις απασχόλησης	25
	3.5. Επιχειρηματική δραστηριότητα	26
	3.6. Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη	27
	3.7. Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα	28
4	Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος	
	4.1. Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού	32
	4.2. Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής	34
	4.3. Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών	36
	4.4. Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία	38
	4.5. Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας	40
	4.6. Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία	42
	4.7. Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος	44
5	Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος	
	5.1. Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων	47
	5.2. Δεξιότητες σε έλλειψη	53
	5.3. Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων	54
	5.4. Ψηφιακές δεξιότητες	56
	5.5. Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων	58
6	Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος	60
7	Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής	
	7.1. Προτάσεις σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο	66
	7.2. Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο	70
	7.3. Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα	74
	Βιβλιογραφία	77
	Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές	81
	Ομάδες εστιασμένης συζήτησης	81
	Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη	82
	Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ	83

Επιτελική σύνοψη Οδικού χάρτη

Ο όρος «Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων» αναφέρεται στο επάγγελμα που ασχολείται με τη δημιουργία οπτικής εικόνας (φωτογραφίας) μέσω της καταγραφής του φωτός σε φωτοευαίσθητη επιφάνεια. Ο επαγγελματίας συλλαμβάνει τις φωτογραφικές εικόνες μέσα από τις δυνατότητες που παρέχει ο τεχνολογικός εξοπλισμός σε συνδυασμό με τις γνώσεις, την προσωπική του ματιά και την αντίληψή του σε σχέση με την ορατή πραγματικότητα.

Στο πλαίσιο του επαγγέλματος έχει καταρτιστεί πιστοποιημένο περίγραμμα, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στον Κατάλογο Επαγγελματικών Περιγραμμάτων του ΕΟΠΠΕΠ. Για την άδεια άσκησης του επαγγέλματος δεν απαιτούνται ιδιαίτερες προϋποθέσεις, όπως αναγνωρισμένο δίπλωμα, πιστοποιημένη κατάρτιση ή αποδεικτικά στοιχεία προϋπηρεσίας. Κατά συνέπεια, οποιοσδήποτε πολίτης δύναται να αναλάβει φωτογραφικές δραστηριότητες εφόσον προηγηθούν οι απαραίτητες ενέργειες για τη δήλωση έναρξης εργασιών στην εφορία. Σε σχέση με τις αμιγώς Φωτογραφικές δραστηριότητες, βάσει στοιχείων ΕΛ.ΣΤΑΤ και EUROSTAT, ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 4.807 άτομα κατά το 2016 και σε 5.311 άτομα κατά το 2018, ενώ ο αριθμός επιχειρήσεων σε 2.707 και σε 3.089 κατά τα αντίστοιχα έτη.

Οι συνθήκες εργασίας του φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων ποικίλουν ανάλογα με τα πεδία απασχόλησης. Ωστόσο, αποτελεί κοινό τόπο, ότι ακόμη και στην περίπτωση που ο επαγγελματίας αποτελεί μέλος ομάδας αναπτύσσει – εκ των πραγμάτων – την δεξιότητα ανεξάρτητης και αυτόνομης εργασίας. Παράλληλα, ο φωτογράφος διαχειρίζεται αποφάσεις που αφορούν στην ανάπτυξη του επαγγελματικού προφίλ, σε θέματα επιχειρηματικού σχεδιασμού καθώς και στην επιλογή των κατάλληλων μέσων για την επίτευξη των στόχων του. Η υπευθυνότητα που οφείλει να έχει είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αξιοπιστία, την ανάπτυξη συνεργειών και την παροχή – σε σταθερή βάση – υψηλής ποιότητας υπηρεσίας στο πλαίσιο ενός δυναμικού πολυμεσικού περιβάλλοντος.

Για την προετοιμασία του Οδικού Χάρτη προσαρμογής του φωτογραφικού επαγγέλματος, κεντρικό τμήμα της ανίχνευσης περιβάλλοντος αποτέλεσε η διερεύνηση συγκεκριμένων περιοχών μελέτης που αναφέρονται ως «παράγοντες αλλαγής». Στον ίδιο άξονα, εντοπίζεται ο σχεδιασμός ενεργειών για τον περιορισμό των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 και η υλοποίηση μέτρων βελτίωσης της οικονομικής δραστηριότητας σε τομείς σχετιζόμενους με το φωτογραφικό επάγγελμα.

Επιπλέον, εκτός από την επίδραση της φορολογικής πολιτικής, στο πεδίο του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της οικονομίας και του ανταγωνισμού καταγράφονται καθοριστικές δυναμικές που εκκινούν από τη δυνατότητα συμμετοχής των επαγγελματιών στη φωτογράφιση των πολιτών για τη δημιουργία της ατομικής φωτογραφίας των εγγράφων ασφαλείας καθώς και την ύπαρξη αθέμιτου ανταγωνισμού και παραεπαγγελματισμού στον κλάδο. Βάσει αυτών, η διαμόρφωση Εθνικής Πολιτικής για τη Φωτογραφία σε συνδυασμό με τον σχεδιασμό της διαδικασίας πιστοποίησης και αδειοδότησης του φωτογραφικού επαγγέλματος αποτελούν στρατηγικές προς την ενίσχυση του επαγγέλματος.

Σε ό,τι έχει να κάνει με τις θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής, εστιάζουμε ιδιαίτερα στην τάση συρρίκνωσης των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών καθώς και στην ευαισθητοποίηση σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Κρίνεται ως αναγκαία, τόσο η σχετική επιμόρφωση των επαγγελματιών φωτογράφων, όσο και η ενίσχυση του επιπέδου προστασίας της πνευματικής δημιουργίας.

Στην περιοχή που άπτεται των τάσεων και εξελίξεων της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών αναλύεται ο αντίκτυπος της μείωσης των φωτογραφικών αναθέσεων σε τελετές θρησκευτικών μυστηρίων, της ένταξης της φωτογραφικής υπηρεσίας σε εφαρμογές πολυμέσων και της σχετικής ανόδου της αναλογικής φωτογραφίας κατά τα τελευταία χρόνια. Αποτελεί θετική προοπτική η διεύρυνση των συνεργατικών σχηματισμών μεταξύ κατασκευαστών και εμπόρων φωτογραφικών ειδών με καταστήματα και εργαστήρια, καθώς και η δημιουργία συνεργειών με βάση την αναλογική φωτογραφία.

Υπό το πρίσμα του τεχνολογικού μετασχηματισμού και της καινοτομίας, και δεδομένης της δυσκολίας παρακολούθησης των εξελίξεων από τους επαγγελματίες, προσεγγίζεται η είσοδος νέων βιομηχανικών προϊόντων και η επέκταση εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης στη φωτογραφική δραστηριότητα. Παρακολουθώντας αυτές τις δυναμικές, εστιάζουμε στη σημασία κατάρτισης σε ειδικευμένους τομείς υπηρεσιών στοχεύοντας παράλληλα στην ανάπτυξη των μεταγνωστικών ικανοτήτων καθώς ο φωτογράφος καλείται διαρκώς να επανειδικεύει και τη ματιά του στις νέες τεχνολογίες και στις διαδικασίες εφαρμογής αυτών στην εργασία του.

1. Εισαγωγή

1.1

Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

1.2

Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων

1.1 Το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) ιδρύθηκε το 2006 και αποτελεί φορέα μελέτης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της χώρας και επιστημονικό σύμβουλο της ΓΣΕΒΕΕ.

Στρατηγικό όραμα του φορέα αποτελεί η ανάδειξη του ρόλου των μικρών επιχειρήσεων ως καθοριστικού και δυναμικού συντελεστή της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Για τον λόγο αυτόν, δίνεται σαφής έμφαση στη δημιουργία και διάχυση της επιστημονικής γνώσης για θέματα που ενδιαφέρουν τις μικρές επιχειρήσεις ενδυναμώνοντας τον ρόλο της ΓΣΕΒΕΕ και ενισχύοντας το ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων στην προσαρμογή του στο μεταβαλλόμενο οικονομικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο των βασικών δραστηριοτήτων του, παρέχει στη ΓΣΕΒΕΕ τεκμηριωμένες θέσεις, καθώς μελετά, αξιολογεί και εκπονεί προτάσεις πολιτικής για θέματα οικονομικής ανάπτυξης, χρηματοδότησης επιχειρήσεων, φορολογίας, απασχόλησης, κοινωνικής ασφάλισης, ανταγωνισμού και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού των μικρών επιχειρήσεων.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ συνέπεσε με την υλοποίηση των προγραμματικών περιόδων 2007–2013 και 2014–2020 του ΕΣΠΑ, στο πλαίσιο των οποίων υλοποίησε δράσεις και έργα σε θεματικά πεδία και αντικείμενα ενδιαφέροντος της ΓΣΕΒΕΕ. Έτσι, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ αξιοποίησε τις ευκαιρίες και τις χρηματοδοτικές δυνατότητες των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, για να διεξάγει έρευνες και να εκπονήσει εξειδικευμένες μελέτες. Παράλληλα, παρείχε υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στα πεδία της συμβουλευτικής για την υποστήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και της επαγγελματικής κατάρτισης των απασχολουμένων στις μικρές επιχειρήσεις.

1.2 Το Εργαστήριο παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών

Μετά από σχεδόν μια δεκαετία οικονομικής κρίσης και με έντονες τις επιπτώσεις της πρόσφατης υγειονομικής κρίσης εξαιτίας της πανδημίας της Covid-19, το τοπίο της ελληνικής οικονομίας, της επιχειρηματικότητας και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται εντός αυτής έχει μεταβληθεί σε διάφορα επίπεδα. Ο διάλογος για την κατάσταση των μικρών επιχειρήσεων, το επίπεδο απασχόλησης, τις μεταβολές σε πλήθος επαγγελματιών και στις δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού, είναι πιο επίκαιρος από ποτέ.

Υπό το πρίσμα αυτό, το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ ανέλαβε την πρωτοβουλία συγκρότησης ενός μηχανισμού για τη συστηματική παρακολούθηση των μεταβολών που αναμένεται να επηρεάσουν συγκεκριμένα επαγγέλματα στο άμεσο μέλλον. Κεντρικός στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι να καλύψει ένα κενό στρατηγικής πληροφόρησης σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων και ειδικότερα όσον αφορά την έγκαιρη αναγνώριση τάσεων, εξελίξεων και μεταβολών στο ευρύτερο επιχειρηματικό, θεσμικό, οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, μέσα από ένα σύστημα παρακολούθησης, τεκμηρίωσης και αναλυτικής επεξεργασίας.

Ο παραπάνω μηχανισμός του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ υλοποιείται μέσα από τη δράση με τίτλο: «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελματιών» (εφεξής «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελματιών»). Βασικό παραγόμενο της δράσης αποτελεί η προετοιμασία και εκπόνηση Οδικών Χαρτών Προσαρμογής Επαγγελματιών, σε πρώτη φάση για είκοσι (20) επαγγέλματα, οι οποίοι θα επικαιροποιούνται τακτικά, ώστε να αποτελέσουν διαρκείς οδηγούς δράσης για την αποτελεσματική ανταπόκριση των επιχειρήσεων στις επερχόμενες αλλαγές.

Σε συνέχεια των αποτελεσμάτων των Οδικών Χαρτών, αναμένεται να υλοποιηθούν στοχευμένες δράσεις για τα υπό μελέτη επαγγέλματα, όπως η εκπόνηση επαγγελματικών περιγραμμάτων, η ανάπτυξη εκπαιδευτικού περιεχομένου και υλικών, η διαμόρφωση σχημάτων πιστοποίησης κ.ά.

Ο παρών Οδικός Χάρτης, που αφορά στο επάγγελμα του «Φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων», εκπονήθηκε από τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ κ. Δημήτρη Μουζακίτη υπό τον άμεσο συντονισμό της ομάδας έργου του Ινστιτούτου και συνοψίζει τα σημαντικότερα ευρήματα, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

2. Μεθοδολογία- Πηγές πληροφόρησης

Η διαδικασία της διερεύνησης των προοπτικών των επαγγελματιών επικεντρώνεται στην ανάδειξη τεκμηριωμένων ευρημάτων, τα οποία συνθέτουν την εικόνα των τάσεων και δυναμικών, έχοντας ως κύριο στόχο τη δημιουργία ενός πλαισίου κατευθύνσεων που θα βοηθήσει επαγγελματίες, εμπλεκόμενους παραγωγικούς κλάδους και φορείς στην προσαρμογή τους στις νέες εξελίξεις.

Αναφορικά με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την προετοιμασία και την εκπόνηση του Οδικού Χάρτη Επαγγέλματος, αυτή περιλαμβάνει έναν συνδυασμό τεχνικών και εργαλείων διερεύνησης ανά φάση υλοποίησης.

Αναλυτικότερα, στη συνέχεια, αποτυπώνεται μια σύντομη περιγραφή της κάθε τεχνικής που εφαρμόζεται εξειδικεύοντας στις βασικές μεθόδους «προοπτικής διερεύνησης» που αξιοποιήθηκαν και στα παραγόμενα αποτελέσματα κάθε φάσης, όπως αυτά προέκυψαν από τη διαδικασία προετοιμασίας και εκπόνησης του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος του «Φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων».

Βιβλιογραφική επισκόπηση – αρχική μελέτη επαγγέλματος

1.

Η βιβλιογραφική επισκόπηση¹ αποτελεί ένα βασικό μέρος της διαδικασίας διερεύνησης και περιλαμβάνει τη μελέτη και εξέταση παραμέτρων, δεδομένων και άλλων σχετικών ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων που αφορούν στο επάγγελμα. Διατρέχει όλες τις φάσεις υλοποίησης, επειδή η συγκέντρωση, η επεξεργασία, η συμπλήρωση και η ενσωμάτωση στοιχείων πραγματοποιείται απαραίτητα καθ' όλη τη διάρκεια της μελέτης του επαγγέλματος.

Κατά την επισκόπηση αυτή, αξιοποιήθηκαν επίσημες πηγές και βάσεις δεδομένων από

εθνικούς και ευρωπαϊκούς φορείς (ενδεικτικά: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της αγοράς εργασίας, Ευρωπαϊκή Στατιστική Αρχή, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, ESCO, Cedefop, ESI, κ.α.), δημοσιευμένες μελέτες, ερευνητικά κείμενα, εκπαιδευτικά υλικά και άλλες πηγές που κρίθηκαν απαραίτητες για την τεκμηριωμένη μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και αρχική μελέτη επαγγέλματος

¹ Παράρτημα I – Βιβλιογραφία

Ημι-δομημένες συνεντεύξεις & Ομάδα εμπειρογνομόνων, πληροφορητών

2.

Οι ημι-δομημένες συνεντεύξεις με εμπειρογνώμονες και πληροφορητές² (expert interviews) αρχικά πραγματοποιήθηκαν παράλληλα με τη βιβλιογραφική επισκόπηση και κατά περίπτωση -ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες- στα επόμενα στάδια της διερεύνησης των προοπτικών, τάσεων και δυναμικών του επαγγέλματος. Διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην αξιολόγηση, την τεκμηρίωση και επικύρωση των ευρημάτων, καθώς διασταυρώθηκαν με άλλες πηγές πληροφοριών (π.χ. ομάδες εστιασμένης συζήτησης). Κατά τη διεξαγωγή τους χρησιμοποιήθηκε ημι-δομημένο ερωτηματολόγιο που λειτούργησε βοηθητικά στην προσέγγιση και συζήτηση των πεδίων μελέτης που σχετίζονται με το υπό εξέταση επάγγελμα.

Αναλυτικότερα, στάλθηκαν προσκλήσεις συμμετοχής σε στελέχη των φορέων Δημόσιας Διοίκησης, σε φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, σε ερευνητικούς οργανισμούς, καθώς και σε επιχειρήσεις/επαγγελματίες. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής συγκροτήθηκε ομάδα εμπειρογνομόνων (expert panel) που συνεργάστηκε με τον επιστημονικό συνεργάτη του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ καθ' όλη τη διαδικασία διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος.

Η παραπάνω ομάδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην επικύρωση τάσεων και δυναμικών αλλαγής, όπως αυτές αναδείχθηκαν σε όλες τις φάσεις διερεύνησης, ενώ συνέβαλε στο να επιτευχθεί συναίνεση σε βασικά ζητήματα και στον εντοπισμό προτεραιοτήτων, να συγκεντρωθεί χρήσιμη πληροφορία σε σχετικά πεδία και να συμπληρωθούν κενά που προέκυψαν κατά τη διερεύνηση των προοπτικών του επαγγέλματος.

Παράλληλα με την ομάδα εμπειρογνομόνων, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με εξειδικευμένους πληροφορητές που συνέβαλλαν στην συλλογή, ανάδειξη και αξιοποίηση γνώσεων και πληροφοριών απαραίτητων κατά τη διερεύνηση του επαγγέλματος.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Συλλογή εμπειρικής γνώσης, επικύρωση αρχικών ευρημάτων και ανάδειξη νέας πληροφορίας η οποία δεν είχε διερευνηθεί

² Παράρτημα II – Ομάδα εμπειρογνομόνων και πληροφορητές

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης (focus groups)

3.

Οι συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης (focus groups) αποτελούν τα κατεξοχήν εργαλεία των ασκήσεων προοπτικής διερεύνησης, καθότι προσφέρουν τη δυνατότητα συγκέντρωσης και επεξεργασίας απόψεων από διαφορετικά είδη πηγών, φορέων και ατόμων, ενώ επίσης δημιουργούν τη δυνατότητα επεξεργασίας και σύνθεσης διαφορετικών απόψεων επί συγκεκριμένων θεμάτων.

Συνολικά πραγματοποιήθηκαν δύο (2) συναντήσεις εστιασμένης συζήτησης³ (focus groups) με εκπροσώπους Σωματείων, ερευνητικών οργανισμών, φορέων εκπαίδευσης, και επαγγελματίες του κλάδου. Η πρώτη συνάντηση (Αθήνα, 13/2/2020) είχε έξι (6) συνολικά συμμετέχοντες και εστίασε στη διερεύνηση των παραγόντων αλλαγής που αναμένεται να επηρεάσουν το υπό εξέταση επάγγελμα τα επόμενα έτη. Η

δεύτερη συνάντηση πραγματοποιήθηκε μέσω τηλεδιάσκεψης στις 5/6/2020 με την συμμετοχή δύο (2) ατόμων και επικεντρώθηκε εκτεταμένα σε θέματα δεξιοτήτων, προχωρώντας στον προσδιορισμό κρίσιμων και επικεντρώθηκε εκτεταμένα στο θέμα των υφιστάμενων αλλά και αναδυόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, που θεωρούνται αναγκαίες στο υπό μελέτη επάγγελμα.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Προσδιορισμός/επικύρωση τάσεων και δυναμικών και χαρακτηρισμός τους ως προς την πιθανότητα πραγμάτωσης και την επίπτωση που θα έχουν στο επάγγελμα. Ενδεδειγμένη μελέτη υφιστάμενων απαραίτητων και μελλοντικά αναδυόμενων δεξιοτήτων.

4.

Σύνθεση ευρημάτων – εκπόνηση Οδικού χάρτη επαγγέλματος

Στα προηγούμενα στάδια της διαδικασίας, με τη χρήση της παραπάνω δέσμης μεθόδων προοπτικής διερεύνησης εντοπίστηκαν σημαντικές δυνάμεις αλλαγής (π.χ. ανίχνευση περιβάλλοντος, εκτίμηση πιθανότητας εκδήλωσης φαινομένων), αναλύθηκαν οι επιπτώσεις τους (π.χ. ανάλυση τάσεων και δυναμικών) και αξιολογήθηκε η συνθετική αλληλεπίδρασή τους σε σημαντικά πεδία (π.χ. ανάλυση δεξιοτήτων).

Δύο εξειδικευμένα εργαλεία που αξιοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα στάδια και πρέπει να επισημανθούν, ως εργαλεία βάσης της όλης της μεθοδολογίας, είναι τα εξής:

Εργαλείο 1: Διάταξη εξειδίκευσης παραγόντων αλλαγής

Αφορά ουσιαστικά σε ένα δομημένο υπόδειγμα το οποίο εξετάσε συγκεκριμένες περιοχές μελέτης (παράγοντες αλλαγής) και αξιοποιήθηκε ως μέσο αποθήκευσης συνοπτικής και ουσιαστικής πληροφορίας σε σχέση με τις τάσεις/δυναμικές του επαγγέλματος, όπως αυτή αντλήθηκε μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου, βιβλιογραφική επισκόπηση, συνεντεύξεις, focus groups κοκ).

Εργαλείο 2: Διάγνωση και ανάλυση δεξιοτήτων

Αφορά επίσης σε δομημένο υπόδειγμα, απόλυτα

εξειδικευμένο στο πεδίο των δεξιοτήτων, τόσο σε επίπεδο διάγνωσης («ποιες είναι οι σημαντικότερες δεξιότητες για την άσκηση του επαγγέλματος σήμερα»), όσο και σε επίπεδο μελλοντικής εκτίμησης («ποιες θα είναι οι σημαντικότερες τα επόμενα έτη»). Τα σχετικά ευρήματα αναδείχθηκαν μέσα από την υλοποίηση των διεργασιών διερεύνησης (έρευνα πεδίου σε αντίστοιχες μελέτες, επαγγελματικά περιγράμματα, κείμενα εκπαιδευτικών προγραμμάτων κοκ, υλοποίηση συνεντεύξεων, focus groups κοκ).

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από το σύνολο της διαδικασίας και την αξιοποίηση των παραπάνω εργαλείων, τροφοδότησαν το περιεχόμενο του Οδικού χάρτη προσαρμογής του επαγγέλματος.

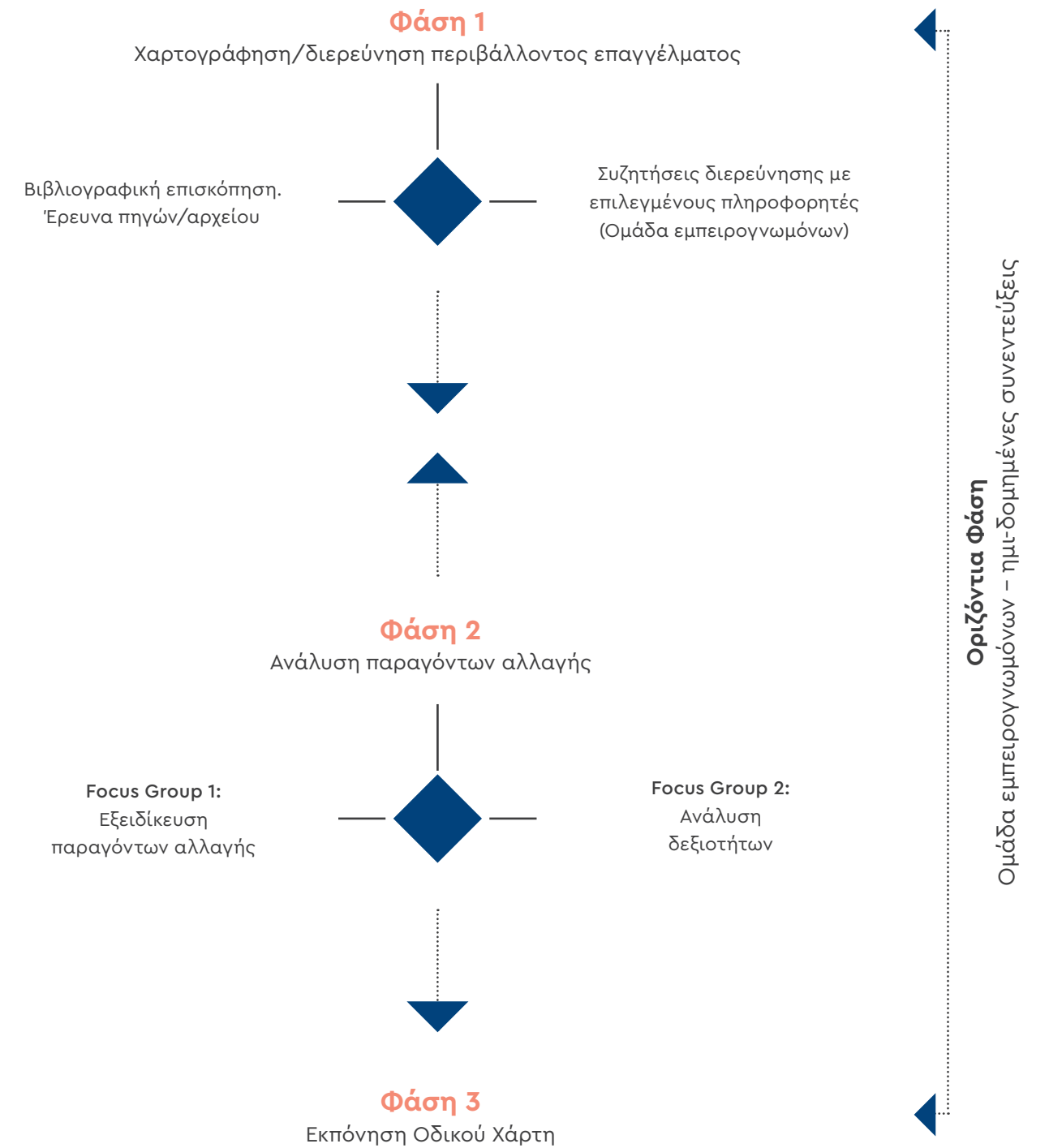
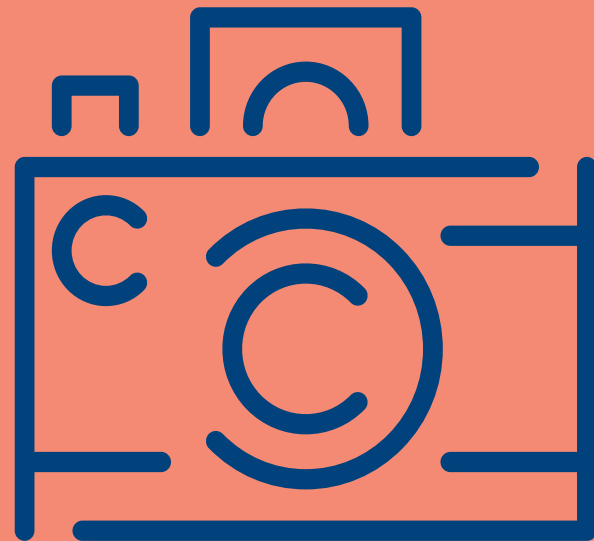
Οι Οδικοί Χάρτες αποτελούν ουσιαστικά το επιστέγασμα όλης της παραπάνω προσπάθειας και εργασίας, ενώ περιλαμβάνουν και τη διαμόρφωση στρατηγικών συμπερασμάτων και προτάσεων για το επάγγελμα και την προσαρμογή του στις επερχόμενες αλλαγές.

Παραγόμενο αποτέλεσμα:
Οδικός χάρτης προσαρμογής επαγγέλματος

Η εικόνα της παραπάνω μεθοδολογίας αποτυπώνεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, όπου αναλύονται τα βήματα που εφαρμόστηκαν ανά φάση για την παρακολούθηση και προοπτική διερεύνηση των αλλαγών του επαγγέλματος.

³ Παράρτημα ΙΙΙ – Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

Μεθοδολογία και φάσεις διερεύνησης προοπτικών επαγγέλματος:

3. Αποτύπωση και ανάλυση επαγγέλματος

3.1

Περιγραφή
επαγγέλματος

3.2

Θεσμικό πλαίσιο
άσκησης επαγγέλματος

3.3

Επαγγελματικοί
φορείς

3.4

Τάσεις
απασχόλησης

3.5

Επιχειρηματική
δραστηριότητα

3.6

Μελέτη
επαγγέλματος
στην Ευρώπη

3.7

Καινοτόμος
δραστηριότητα στο
επάγγελμα

Στην ενότητα αυτή αρχικά προσδιορίζεται το πλαίσιο στο οποίο ασκείται το επάγγελμα και εν συνεχεία αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση βάσει ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, όπως προέκυψαν από την διερεύνησή του.

Πρώτα εξετάζεται η αντιστοίχιση του επαγγέλματος με υφιστάμενα επαγγελματικά περιγράμματα, όπως και με τα ισχύοντα συστήματα ταξινόμησης επαγγελμάτων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Βάσει αυτών πραγματοποιείται συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης του ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ γίνεται διασύνδεση με άλλα επαγγέλματα που δραστηριοποιούνται στην αλυσίδα αξίας.

Γίνονται επίσης αναφορές στο θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο, όπως και σε φορείς εκπροσώπησης του επαγγέλματος σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο ίδιο πλαίσιο και με βάση την αντιστοίχιση με τα παραπάνω συστήματα ταξινόμησης καταγράφονται οι τάσεις στην απασχόληση και την επιχειρηματική δραστηριότητα που αναφέρονται στο επάγγελμα.

Η ενότητα κλείνει με την ποιοτική διερεύνηση της καινοτόμου δραστηριότητας εντοπίζοντας τα πεδία και τα παραδείγματα, στα οποία το επάγγελμα εμφανίζει στοιχεία καινοτομίας.

3.1 Περιγραφή επαγγέλματος

Ο όρος «Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων» αναφέρεται στο επάγγελμα που ασχολείται με τη δημιουργία οπτικής εικόνας (φωτογραφίας), μέσω της καταγραφής του φωτός σε φωτοευαίσθητη επιφάνεια. Βασικό υλικό αυτής της αποτύπωσης στην αναλογική επαγγελματική φωτογραφία αποτελεί το φιλμ, ενώ στην ψηφιακή φωτογραφία, ο αισθητήρας της φωτογραφικής μηχανής. Ως βασικό αντικείμενο εργασίας, ο «Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων» αναλαμβάνει την παραγωγή φωτογραφικών εικόνων, οι οποίες μπορεί να σχετίζονται με καταστάσεις, γεγονότα, πρόσωπα και τοπία. Ο επαγγελματίας συλλαμβάνει τις εικόνες μέσα από τις δυνατότητες που του παρέχει ο φωτογραφικός εξοπλισμός σε συνδυασμό με τις γνώσεις, την προσωπική του ματιά και αντίληψή του σε σχέση με την ορατή πραγματικότητα.

Η εκτύπωση, προβολή και ανάδειξη της φωτογραφικής εικόνας αποτελεί εξίσου κρίσιμο στάδιο στην εργασία του «Φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων».

Συναφές Επαγγελματικό Περίγραμμα (βάσει λίστας ΕΠ του ΕΟΠΠΕΠ) :

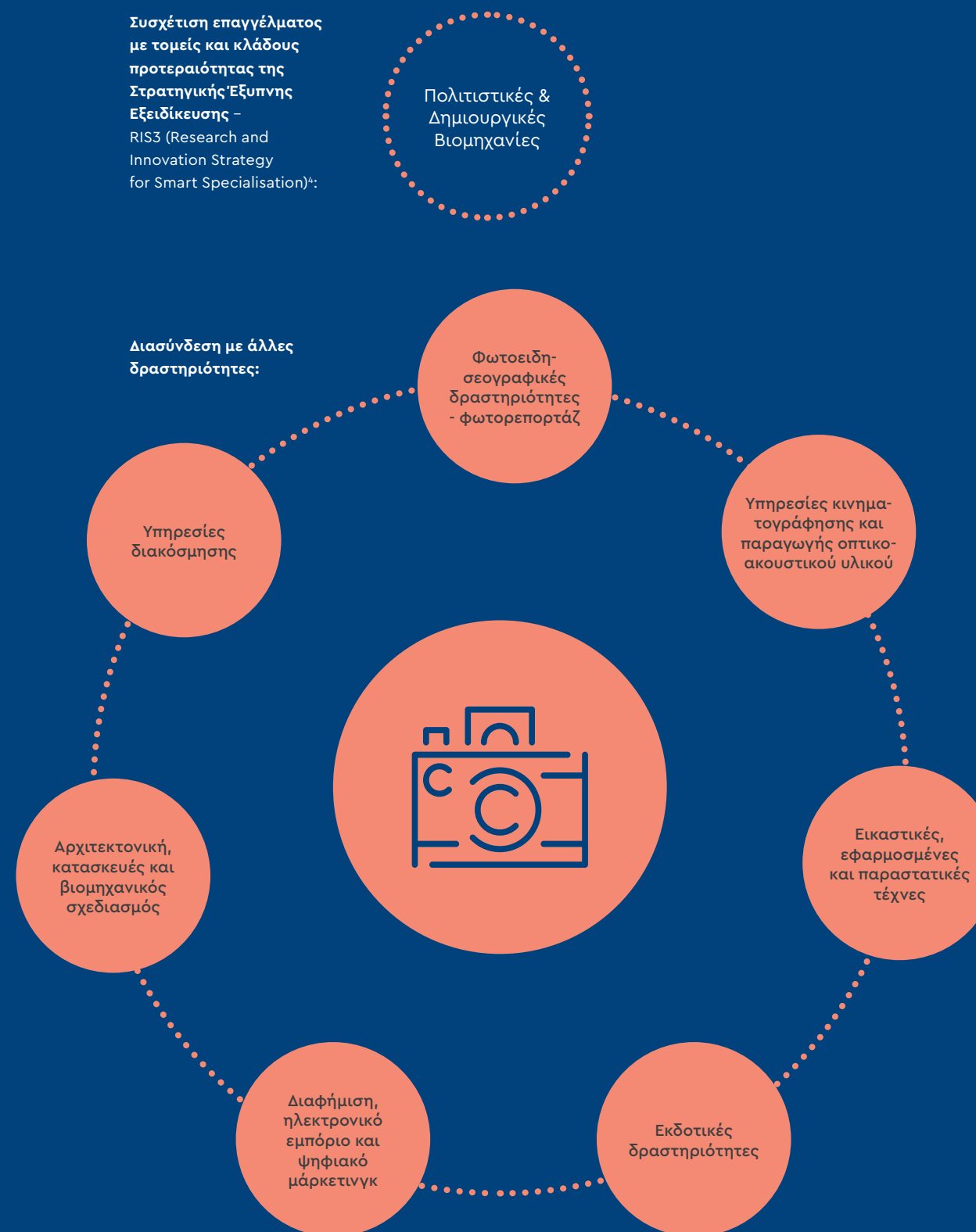
- «Φωτογράφος – Ειδικός ψηφιακών λήψεων»

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Επαγγελμάτων (ISCO 08):

343 – Βοηθοί επαγγελματιών του καλλιτεχνικού και πολιτιστικού τομέα και της μαγειρικής
3431 – Φωτογράφοι

Αντιστοίχιση επαγγέλματος με το ισχύον Σύστημα Ταξινόμησης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ 08):

26.7 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
26.70 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού
47.4 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων σε ειδικευμένα καταστήματα
47.43 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε ειδικευμένα καταστήματα
74.2 – Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.20 – Φωτογραφικές δραστηριότητες

⁴ Η συσχέτιση του επαγγέλματος με κλάδους-τομείς της RIS3, συνεπάγεται ότι υφίστανται δυνατότητες χρηματοδότησης της δραστηριότητας μέσω των δράσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

3.2

Θεσμικό πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος

Για την άδεια άσκησης του επαγγέλματος δεν απαιτούνται ιδιαίτερες προϋποθέσεις (αναγνωρισμένο δίπλωμα, πιστοποιημένη κατάρτιση, αποδεικτικά στοιχεία προϋπηρεσίας κ.λπ.) και ως εκ τούτου, οποιοσδήποτε πολίτης δύναται να αναλάβει φωτογραφικές δραστηριότητες εφόσον προηγηθούν οι απαραίτητες ενέργειες για τη δήλωση έναρξης εργασιών στην εφορία. Ωστόσο, εντοπίζονται τα ακόλουθα νομοθετήματα, τα οποία κατοχυρώνουν επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων σχολών και ειδικοτήτων Φωτογραφίας σε επίπεδο τριτοβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης:

- Κατοχύρωση επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων Σχολών Φωτογραφίας ΑΤΕΙ (Π.Δ. 357/1989, ΦΕΚ 160/Α/16–6–1989)
- Επαγγελματική κατάρτιση και επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων ειδικότητας της Τέχνης Φωτογραφίας των ΙΕΚ (Άρθρα 24 & 25, Νόμος 4186/2013, ΦΕΚ 193/Α/17–09–2013)
- Ένταξη τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (Άρθρο 2, Νόμος 4521/2018, ΦΕΚ 38/Α/02–03–2018)
- Ένταξη παλαιάς ειδικότητας ΠΕ 18.29 (Φωτογραφίας) εκπαιδευτικού προσωπικού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη νέα ενοποιημένη ειδικότητα ΠΕ 89.01 (Καλλιτεχνικών Σπουδών)(Άρθρο 29, Νόμος 4521/2018, ΦΕΚ 38/Α/02–03–2018)

Βασική νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο σε επίπεδο επαγγέλματος/κλάδου:

- ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 2121/1993 (ΦΕΚ 25/Α/04–03–1993) «Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα»
- ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ 4624/2019 (ΦΕΚ 137/Α/29–08–2019)

3.3

Επαγγελματικοί φορείς

Σε εθνικό επίπεδο:

- Πανελλήνια Ομοσπονδία Φωτογράφων (ΠΟΦ)
- Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας (ΕΦΕ)
- Σύνδεσμος Ελλήνων Κατασκευαστών, Αντιπροσώπων και Εμπόρων Φωτογραφικών Ειδών και Συστημάτων

«Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ)2016/79 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις.»

Βασική νομοθεσία σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- ΟΔΗΓΙΑ 2005/36/ΕΚ του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 7ης Σεπτεμβρίου 2005 «σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων»
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/679 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 27ης Απριλίου 2016 «για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων»
- ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/789 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Απριλίου 2019 «για τον καθορισμό κανόνων σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων που ισχύουν για ορισμένες επιγραμμικές μεταδόσεις ραδιοηλεκτρονικών οργανισμών και αναμεταδόσεις τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων, και για την τροποποίηση της οδηγίας 98/93/ΕΟΚ του Συμβουλίου»
- ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/790 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Απριλίου 2019 «για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά»

Εικόνας (ΣΕΚΑΦ)

- ΦΟΙΒΟΣ. Οργανισμός Συλλογικής Διαχείρισης και Προστασίας Πνευματικών Δικαιωμάτων Φωτογράφων
- Ένωση Φωτογράφων και Βιντεογράφων Γάμου Ελλάδας

ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ
<ul style="list-style-type: none"> • Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας (ΕΕΤΕ) • Πανελλήνια Ένωση Φωτοειδησεογράφων, Φωτογράφων και Εικονοληπτών Επικαίρων (ΠΕΦΦΕΕ) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ένωση Συντακτών Τεχνικής Εικόνας Technical Image Press Association (TIPA) • Ένωση Κατασκευαστών Συστημάτων Εικόνας Camera & Imaging Products Association (CIPA) • Διεθνής Ομοσπονδία Φωτογραφικής Τέχνης Fédération Internationale de l'Art Photographique (FIAP)

Σε ευρωπαϊκό/διεθνές επίπεδο:

- Ομοσπονδία Ευρωπαίων Φωτογράφων Federation of European Photographers (FEP)

3.4

Τάσεις απασχόλησης

Εκτίμηση απασχόλησης σύμφωνα με την οικονομική δραστηριότητα και τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
26.70 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού	136	138	149
47.43 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε ειδικευμένα καταστήματα	1.057	917	988
74.20 – Φωτογραφικές δραστηριότητες	4.807	4.518	4.533

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Εκτίμηση απασχόλησης της ευρύτερης ομάδας επαγγελματών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
343 – Επαγγελματίες του καλλιτεχνικού και πολιτιστικού τομέα	13.307	11.439	11.651

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

Εκτίμηση ποσοστού αυτοαπασχόλησης⁵ της ευρύτερης ομάδας επαγγελματών όπου υπάγεται το επάγγελμα βάσει του Συστήματος Ταξινόμησης Επαγγελματών (ISCO 08):

Κωδικός Επαγγέλματος (ISCO 08)	Ποσοστό αυτοαπασχόλησης		
	2016	2017	2018
343 – Επαγγελματίες του καλλιτεχνικού και πολιτιστικού τομέα	43,84%	44,46%	54,87%

Πηγή: Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019 Στοιχεία ΕΛ. ΣΤΑΤ.

⁵ Το ποσοστό των αυτοαπασχολούμενων υπολογίστηκε βάσει της Ευρωπαϊκής Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (EU LFS) αθροίζοντας τους κυρίως αυτοαπασχολούμενους που είναι οι εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό (αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό) με τα συμβοηθούντα μέλη (βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) και διαιρώντας το παραπάνω σύνολο με το σύνολο της απασχόλησης. Στον υπολογισμό δεν συμπεριλήφθηκε η κατηγορία των εργοδοτών (αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό).

3.5 Επιχειρηματική δραστηριότητα

Εκτίμηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ως προς τη μεταβολή του αριθμού επιχειρήσεων και του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με τους βασικούς τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που σχετίζονται με το επάγγελμα:

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
26.70 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού	15	16	15
47.43 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε ειδικευμένα καταστήματα	492	479	466
74.20 – Φωτογραφικές δραστηριότητες	2707	2908	3063

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
26.70 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού	25,2	24,5	31,0
47.43 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε ειδικευμένα καταστήματα	55,8	56,4	57,3
74.20 – Φωτογραφικές δραστηριότητες	66,2	64,3	67,1

Πηγή: Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΛ.ΣΤΑΤ (2016–2018)

Αξιολόγηση εξαγωγικής δραστηριότητας

Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα αποτελεί διεθνώς έναν ιδιαίτερα δημοφιλή προορισμό που σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού. Οι στοχευμένες επενδύσεις στον τομέα αυτό έχουν ιδιαίτερα θετικό αντίκτυπο στην ελληνική οικονομία, καθώς συμβάλλουν στην αύξηση του ΑΕΠ, της απασχόλησης, των φορολογικών εσόδων καθώς και στην τουριστική ανάπτυξη της χώρας.

Σε σχέση με την εμπορική δραστηριότητα, το επίπεδο των εξαγωγών των ελληνικών επιχειρήσεων που σχετίζονται άμεσα με το επάγγελμα είναι περιορισμένο. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αναφερόμαστε στην εισαγωγή και στη συνέχεια σε επανεξαγωγή προς τις γειτονικές χώρες των Βαλκανίων και την Κύπρο συγκεκριμένων προϊόντων όπως ειδικευμένο φωτογραφικό χαρτί, χημικά υλικά, συσκευές φλας, μπαταρίες κ.ο.κ. Αυτές οι χώρες δεν διαθέτουν πάντοτε επίσημους αντιπροσώπους για όλη τη γκάμα των ειδικευμένων προϊόντων καθώς η σχετική ζήτηση είναι περιορισμένη.

3.6 Μελέτη επαγγέλματος στην Ευρώπη

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός επιχειρήσεων		
	2016	2017	2018
26.70 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού	2.379	2.344	2.553
47.43 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε ειδικευμένα καταστήματα	18.313	18.124	17.559
74.20 – Φωτογραφικές δραστηριότητες	132.464	134.710	143.812

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Αριθμός Απασχολούμενων		
	2016	2017	2018
26.70 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού	51.182	51.290	Μη διαθέσιμα στοιχεία
47.43 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε ειδικευμένα καταστήματα	111.828	104.157	113.486
74.20 – Φωτογραφικές δραστηριότητες	171.866	171.000	180.466

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)	Κύκλος εργασιών (εκ. €)		
	2016	2017	2018
26.70 – Κατασκευή οπτικών οργάνων και φωτογραφικού εξοπλισμού	10.391,8	11.076,4	11.603,3
47.43 – Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε ειδικευμένα καταστήματα	24.614,5	24.452,2	30.384,3
74.20 – Φωτογραφικές δραστηριότητες	8.696,0	8.973,4	9.640,1

Πηγή: Structural Business Statistics Eurostat (2016–2018), EU-28

3.7 Καινοτόμος δραστηριότητα στο επάγγελμα

Στην τελευταία ενότητα της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης περιγράφονται τα βασικά πεδία όπου εντοπίζονται στοιχεία καινοτομίας στο επάγγελμα, ως αποτέλεσμα της ποιοτικής διερεύνησης των χαρακτηριστικών του επαγγέλματος.

Πεδία εισαγωγής καινοτομίας βάσει της μελέτης του επαγγέλματος	Τεκμηρίωση και αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα
<p>Καινοτομία προϊόντος/υπηρεσίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), σε σχέση με τα βασικά χαρακτηριστικά του 	<p>Οι φωτογραφικές δραστηριότητες επεκτείνονται και διαπλέκονται διαρκώς με ένα ευρύτερο μίγμα υπηρεσιών και προϊόντων. Ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση για το φωτογραφικό κατάστημα της αναδυόμενης αγοράς της ερασιτεχνικής και αναλογικής φωτογραφίας. Ανάπτυξη περιφερειακών προϊόντων υψηλής αισθητικής που φέρουν χαρακτηριστικά μοναδικότητας όπως χειροποίητες κορνίζες, φωτογραφικά λευκώματα, είδη ρουχισμού, αναμνηστικά δώρα κοκ. Φωτογραφικές υπηρεσίες για χρήση σε ειδικευμένες ψηφιακές πλατφόρμες, μέσα κοινωνικής δικτύωσης καθώς και για την ανάπτυξη ηλεκτρονικών καταστημάτων και ιστοσελίδων. Φωτογραφικές υπηρεσίες σε σχέση με τον οικότουρισμό, τη βιολογική διατροφή, την πράσινη ανάπτυξη και τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας.
<p>Καινοτομία διαδικασίας</p> <ul style="list-style-type: none"> εισαγωγή καινούριων συστατικών στοιχείων στην παραγωγική, κυρίως λειτουργία, όπως νέων πρώτων υλών, νέων μηχανισμών και εργαλείων ροής εργασιών και πληροφοριών, καθώς και καινούριου εξοπλισμού. 	<p>Νέοι τομείς απασχόλησης και διαδικασιών αναδύονται θέτοντας εκ νέου τη λειτουργία και τον ρόλο της φωτογραφίας σε ένα δυναμικό πολυμεσικό περιβάλλον. Ενδεικτικά αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογές Τεχνητής Νοημοσύνης ως προς την λειτουργία του φωτογραφικού εξοπλισμού καθώς και το λογισμικό επεξεργασίας και διαχείρισης της εικόνας. Εφαρμογές διασύνδεσης του φωτογραφικού εξοπλισμού και άμεσης διακίνησης του παραγόμενου υλικού μέσω διαδικτύου. Επέκταση των συστημάτων φωτογράφισης μέσω μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones). Ανάπτυξη λογισμικού άμεσης σύνδεσης των συσκευών των πελατών και των επαγγελματιών με εργαστήρια εξειδικευμένων φωτογραφικών εκτυπώσεων.

Καινοτομία στην οργάνωση/λειτουργία

- εισαγωγή νέων μεθόδων και διαδικασιών στις πρακτικές του επαγγέλματος, στην οργάνωση της εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις μιας επιχείρησης.

Ο φωτογράφος διαχειρίζεται πλέον αποφάσεις που αφορούν στην καθιέρωση του επαγγελματικού προφίλ, στην ανάδειξη στρατηγικού σχεδιασμού καθώς και στην επιλογή των κατάλληλων μέσων για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων του. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Ανάληψη ολοκληρωμένων έργων (projects) από τους φωτογράφους και δικτύωση τόσο με την τοπική κοινότητα όσο και με το διεθνές περιβάλλον.
- Καθιέρωση και εφαρμογή ιδιωτικών συμφωνητικών σε σχέση με αναθέσεις φωτογραφικών υπηρεσιών.
- Δυνατότητα παροχής ενιαίων υπηρεσιών φωτογραφικής και κινούμενης εικόνας.
- Επιτέλεση των εργασιών σε υψηλό επίπεδο με ελαχιστοποίηση των χρόνων παράδοσης.

Καινοτομία marketing

- εισαγωγή νέας μεθόδου marketing (προβολής/ διαφήμισης) που περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές στο σχεδιασμό των προϊόντων ή τη συσκευασία τους, την τοποθέτηση, την προώθηση ή την τιμολόγησή τους

Η καθιέρωση υψηλού επιπέδου ποιότητας παροχής φωτογραφικών υπηρεσιών προκειμένου να εξασφαλίζεται αξιοπρεπής αμοιβή, περιλαμβάνει ένα σημαντικό πλήθος παραμέτρων που αφορούν στην καινοτομία marketing. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Προσπάθεια βελτιστοποίησης των λειτουργιών των φυσικών φωτογραφικών καταστημάτων και εργαστηρίων σε συνδυασμό με την συνολική τους παρουσία στο διαδίκτυο.
- Ολοκληρωμένη επικοινωνία σε σχέση με την ανάγκη ύπαρξης επαγγελματία φωτογράφου τόσο σε ειδικευμένες εργασίες υψηλών απαιτήσεων όσο και σε ευρύτερες φωτογραφικές υπηρεσίες.
- Προβολή της επιθυμίας για διατήρηση της μνήμης. Δημιουργία φωτο-ιστοριών και διάσωση παλαιότερου φωτογραφικού υλικού με την αρχειοθέτηση και την ψηφιακή αποκατάσταση του.

4. Μελέτη παραγόντων αλλαγής επαγγέλματος

4.1

Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

4.2

Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

4.3

Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

4.4

Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

4.5

Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

4.6

Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

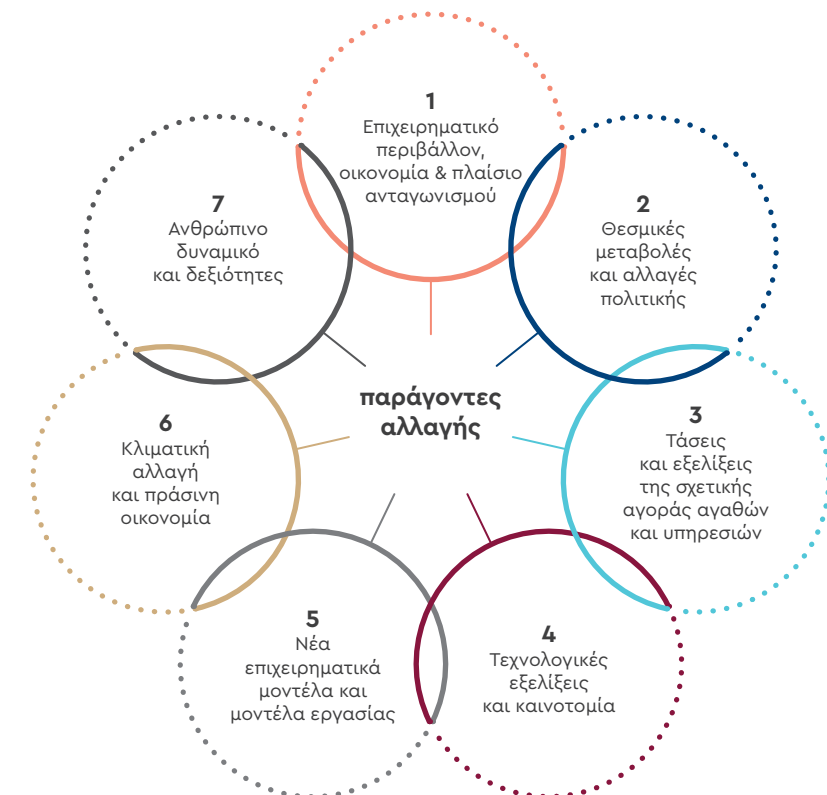
4.7

Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Βασικό τμήμα της διαδικασίας διερεύνησης των προοπτικών του επαγγέλματος αποτέλεσε ο εντοπισμός συγκεκριμένων ενοτήτων διερεύνησης που συχνά αναφέρονται ως «παράγοντες αλλαγής».

Ως «παράγοντας αλλαγής» προσδιορίζεται οποιαδήποτε εξέλιξη ή φαινόμενο που μπορεί να επηρεάσει το επάγγελμα μελλοντικά. Ο όρος λειτουργεί ως μια ευρύτερη ενότητα που καλύπτει δυναμικές, σήματα, τάσεις, μεγατάσεις, αβεβαιότητες κ.ά. Η ανάλυση ενός «παράγοντα αλλαγής» περιλαμβάνει μια αλληλουχία ενεργειών που αφορούν στη συγκέντρωση έγκυρων ποσοτικών και ποιοτικών στοιχείων μέσα από ένα ευρύ φάσμα πηγών και τη συνθετική ανάλυση πληροφοριών. Τα στάδια αυτής της λογικής αλληλουχίας επιτελούνται στο πλαίσιο συγκεκριμένων τεχνικών που συνδυάζονται κατά την υλοποίηση της διαδικασίας προοπτικής διερεύνησης.

Συγκεκριμένα, οι παράγοντες αλλαγής, όπως προσδιορίστηκαν ως διακριτές περιοχές μελέτης, κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής:

Βάσει της παραπάνω προσέγγισης, ακολουθούν τα σημαντικότερα ευρήματα ανά παράγοντα αλλαγής, όπως προέκυψαν από τη διαδικασία διερεύνησης συγκεκριμένων υπο-πεδίων μελέτης. Η μελέτη του ανθρώπινου δυναμικού και των δεξιοτήτων (7ος παράγοντας αλλαγής) ακολουθεί σε διακριτό κεφάλαιο του Οδικού Χάρτη, καθώς έχει έντονη αλληλεπίδραση και εφαρμογή σε όλους τους παράγοντες αλλαγής του επαγγέλματος.

4.1 Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία και πλαίσιο ανταγωνισμού

Στην πρώτη βασική ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε οριοθετημένες κατηγορίες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και αναφέρονται σε μεταβολές, τάσεις, επικείμενες αλλαγές ή άλλα γεγονότα στο επιχειρηματικό περιβάλλον, την οικονομία και το πλαίσιο ανταγωνισμού που αναμένεται να επηρεάσουν τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

διάρθρωση επαγγέλματος /κλάδου	φορολογική πολιτική	επίδραση γραφειοκρατίας
χρηματοδότηση/ επενδύσεις	επιχειρηματικότητα και δομές στήριξης	εμπορική δραστηριότητα
εισαγωγές/ εξαγωγές	ανταγωνισμός	δημόσιες προμήθειες

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Επιχειρηματικό περιβάλλον, οικονομία & πλαίσιο ανταγωνισμού»

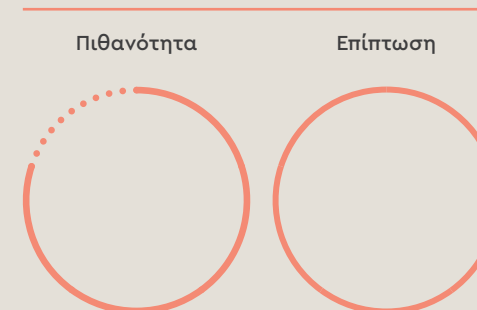
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Συμμετοχή των επαγγελματιών του κλάδου στη φωτογραφία τύπου ταυτότητας των πολιτών για χρήση στα έγγραφα ασφαλείας

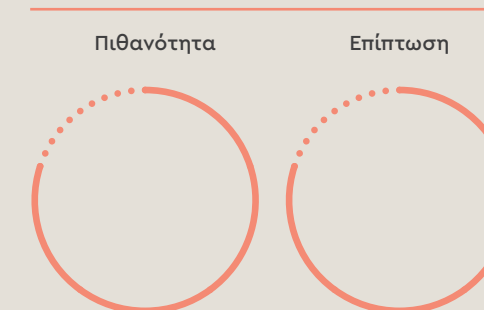
Αναλυτική περιγραφή:

Η φωτογράφιση των πολιτών για τις ανάγκες των επίσημων κρατικών εγγράφων είναι κομβικής σημασίας για τον κλάδο και ιδιαίτερα για την περιοχή του επαγγέλματος που αφορά στο φωτογραφικό κατάστημα. Σημειώνεται ότι μέχρι την ολοκλήρωση του Διαγωνισμού και την εκκίνηση της ανάθεσης για την έκδοση των νέων ατομικών εγγράφων ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του νέου δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας – Κάρτας Πολίτη, ο κλάδος θα βρίσκεται σε επαγρύπνηση προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η φωτογράφιση των πολιτών δεν θα πραγματοποιείται στο σημείο κατάθεσης των δικαιολογητικών. Στο ενδεχόμενο ότι το φωτογραφικό κατάστημα θα παραμείνει ο κύριος τόπος λήψης της συγκεκριμένης υπηρεσίας, αναμένεται θετική επίδραση τόσο στον κύκλο εργασιών του, όσο και στο σύνολο της αλυσίδας αξίας των δραστηριοτήτων του κλάδου. Με την αναμενόμενη αύξηση της ζήτησης, θα καταστεί απαραίτητη η προσαρμογή του καταστήματος στον αναγκαίο προγραμματισμό των εργασιών, την προμήθεια ειδικού εξοπλισμού και σχετικού λογισμικού, τη διαχείριση του προσωπικού και τη διεύρυνση της επαφής με το κοινό.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: διαγωνισμός για τις νέες ταυτότητες, κάρτα του πολίτη, έγχρωμη φωτογραφία, κυβέρνηση, φωτογραφεία, κλάδος φωτογράφων

Ύπαρξη αθέμιτου ανταγωνισμού και παραεπαγγελματισμού στο φωτογραφικό επάγγελμα

Αναλυτική περιγραφή:

Η έλλειψη θεσμοθετημένων μηχανισμών πιστοποίησης και αδειοδότησης είναι συνυφασμένη με μια σειρά παρενεργειών που σχετίζονται με την απαξίωση της εικόνας του επαγγέλματος, τον αθέμιτο ανταγωνισμό, τη φοροδιαφυγή, την πτώση των τιμών και της ποιότητας του φωτογραφικού έργου καθώς και την έλλειψη σύμπνοιας μεταξύ των επαγγελματιών. Με δεδομένη τη φύση του επαγγέλματος, καθώς αυτό τείνει να αφορά όλο και περισσότερο στην παροχή υπηρεσίας, το ζήτημα του παραεπαγγελματισμού είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο και σύνθετο ως προς την αντιμετώπισή του. Για ένα σημαντικό τμήμα των επαγγελματιών φωτογράφων, ο περιορισμός του παραεπαγγελματισμού είναι αμιγώς συνυφασμένος με τη συνολικότερη ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος. Ωστόσο, στον κλάδο, θεωρείται ευρύτερα αποδεκτό ότι η ύπαρξη ενός μηχανισμού πιστοποίησης του επαγγέλματος θα περιορίζε δραστικά αυτή την τάση και θα συνέτεινε στη βελτίωση της εικόνας του επαγγέλματος καθώς και του επιπέδου των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: παραεπαγγελματισμός, αθέμιτος ανταγωνισμός, αδήλωτη εργασία, έλλειψη ελεγκτικών μηχανισμών, πιστοποίηση επαγγέλματος, φοροδιαφυγή

4.2 Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής

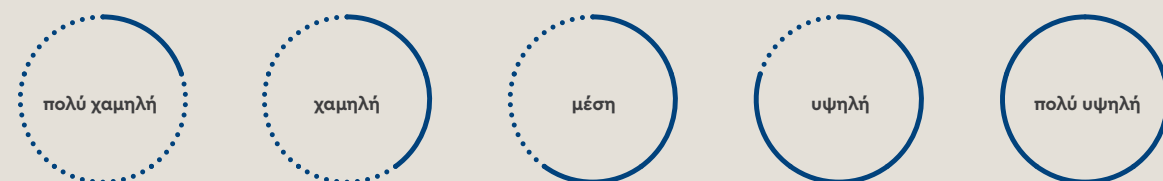
Στη δεύτερη ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες θεσμικές αλλαγές και αλλαγές πολιτικής που αφορούν στην ευρύτερη επιχειρηματική, οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

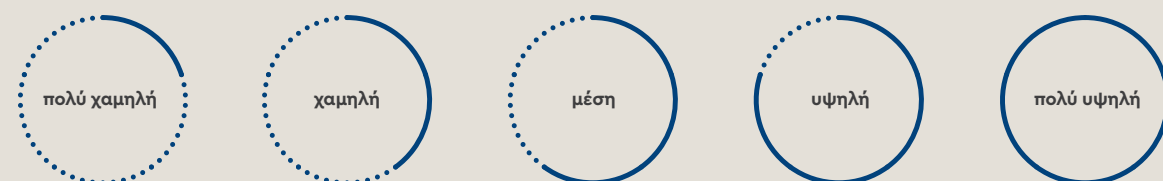
υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο	πρόσφατα νομοθετήματα	αναμενόμενα νομοθετήματα
συμπληρωματικότητα νόμων	βαθμός θεσμικής ολοκλήρωσης	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Θεσμικές μεταβολές και αλλαγές πολιτικής»

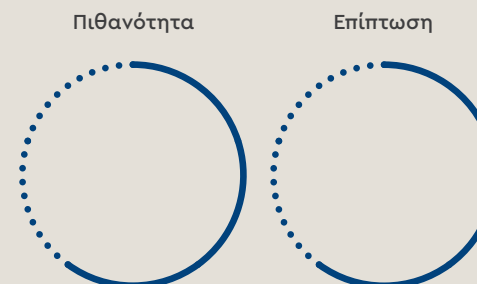
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Συρρίκνωση των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών

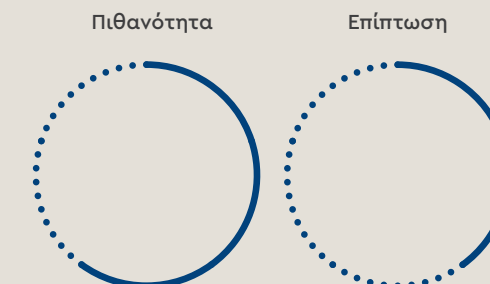
Αναλυτική περιγραφή:

Σε ένα συνολικό πλαίσιο, υποστηρίζεται, ότι τα νομοθετήματα της 17ης Απριλίου και της 20ης Μαΐου 2019 της ΕΕ περιορίζουν και υποβαθμίζουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των δημιουργών υπέρ των μεγάλων ηλεκτρονικών ΜΜΕ και πλατφορμών που δραστηριοποιούνται, κυρίως, μέσω διαδικτύου. Από την άλλη πλευρά, τονίζεται ότι παρότι θεσμοθετούνται μικρότερα ποσοστά εύλογης αμοιβής, σε σχέση με αυτά που διεκδικούσε ο τομέας της Πολιτιστικής Βιομηχανίας, οι οδηγίες ξεκαθαρίζουν σε σοβαρό βαθμό την σχετική αγορά και καθορίζουν το κανονιστικό πλαίσιο ως προς τις οφειλές των εταιρειών και των μεσαζόντων για τα πνευματικά και συγγενικά δικαιώματα. Εντούτοις, συνολικά, θεωρείται ως πιθανή η διεύρυνση της τάσης συρρίκνωσης των πνευματικών δικαιωμάτων δεδομένου ότι το θέμα συνδέεται με ένα πλήθος διαρκώς μεταβαλλόμενων παραμέτρων, των οποίων η τακτική παρακολούθηση καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη. Αναφερόμαστε ενδεικτικά στις ευρύτερες τεχνολογικές εξελίξεις, στο νομικό πλαίσιο παρουσίας και προβολής στο διαδίκτυο, στη λειτουργία του τύπου, των πλατφορμών, των φωτογραφικών τραπεζών και πρακτορείων.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: Οδηγίες (ΕΕ) 2019/790 & 2019/789, πνευματικά δικαιώματα, συγγενικά δικαιώματα, πνευματική ιδιοκτησία, διαδίκτυο, Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, πλατφόρμες

Περαιτέρω ευαισθητοποίηση σε θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Αναλυτική περιγραφή:

Σημαντική αλλαγή στον τρόπο παροχής των φωτογραφικών υπηρεσιών επιφέρει και ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΕΕ) 2016/679, ο οποίος ψηφίστηκε στις 27/04/2016 και τέθηκε σε ισχύ στις 25/05/2018. Στη βάση αυτή, με την επέκταση των εφαρμογών της φωτογραφίας και τη διάδοσή της στο διαδίκτυο, τίθεται εκ νέου το ζήτημα της ευαισθησίας των προσωπικών δεδομένων σε σχέση με τη φωτογραφική διαδικασία. Ο επαγγελματίας φωτογράφος κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων του οφείλει να τηρεί αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ορίζεται υπεύθυνος επεξεργασίας, με σκοπό την εκτέλεση εντολών και την προώθηση των υπηρεσιών του στον πελάτη, ενώ παράλληλα αναλαμβάνει την υποχρέωση της μη διαβίβασης των δεδομένων σε τρίτους. Η εικόνα του προσώπου αποτελεί στοιχείο της προσωπικότητας του ατόμου, προστατεύεται απόλυτα και ανήκει αποκλειστικά στο πρόσωπο το οποίο την παριστάνει.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679, προσωπικά δεδομένα, διαδίκτυο, εικόνα του προσώπου, προσωπικότητα του ατόμου, αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

4.3 Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών

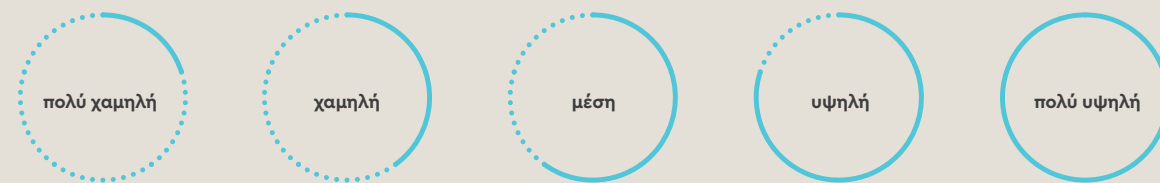
Στη παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται συγκεκριμένες τρέχουσες ή επικείμενες ρυθμιστικές αλλαγές που αφορούν αμιγώς το υπό εξέταση επάγγελμα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό ή διεθνές επίπεδο (π.χ. πρότυπα και προδιαγραφές προϊόντων). Επιπλέον, αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες μεταβολές σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο που σχετίζονται με νέες καταναλωτικές προτιμήσεις, νέες τάσεις προϊόντων ή αλλαγές που αναμένεται να επηρεάσουν τις μεθόδους παραγωγής, διανομής και προώθησης προϊόντων/υπηρεσιών.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

κανονιστικές προδιαγραφές στο επάγγελμα	ευρωπαϊκοί κανονισμοί/οδηγίες	αλυσίδα αξίας (πελάτες, προμηθευτές κοκ)
συναφή επαγγέλματα	κέντρα κόστους λειτουργίας επαγγέλματος	νέα πρότυπα καταναλωτικής ζήτησης

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τάσεις και εξελίξεις της σχετικής αγοράς αγαθών και υπηρεσιών»

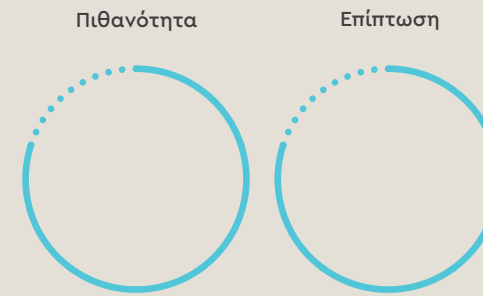
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Μείωση των φωτογραφικών αναθέσεων σε τελετές θρησκευτικών μυστηρίων

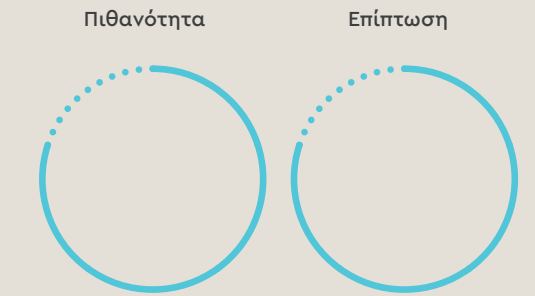
Αναλυτική περιγραφή:

Η εξάρτηση του κλάδου από τις αναθέσεις έργων σε σχέση με τα θρησκευτικά μυστήρια του γάμου και της βάπτισης είναι ιδιαίτερος σημαντική. Παράλληλα, το φωτογραφικό κατάστημα αποτελεί και εν πολλοίς τον φυσικό χώρο όπου πραγματοποιούνται οι επαφές και οι συμφωνίες μεταξύ φωτογράφων και πελατών. Η τρέχουσα πτώση στις σχετικές αναθέσεις σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν οφείλεται στη μείωση των γεννήσεων στο σύνολο του πληθυσμού, στην επέκταση του πολιτικού γάμου και του συμφώνου συμβίωσης έναντι του θρησκευτικού, στην καθιέρωση ταυτόχρονης ύπαρξης γάμου και βάπτισης καθώς και στην υποβάθμιση του ρόλου του επαγγελματία φωτογράφου σε συνδυασμό με την τάση της ερασιτεχνικής κάλυψης με τη βοήθεια των έξυπνων τηλεφώνων και των φωτογραφικών μηχανών από τους προσκεκλημένους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα πολύ σοβαρό τμήμα αυτής της υπηρεσίας δραστηριοποιείται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, τονίζουμε ιδιαίτερα τις αρνητικές επιπτώσεις, οι οποίες εντάθηκαν εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων κατά την πανδημία COVID-19.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: φωτογραφία γάμου, φωτογράφιση βάπτισης, φωτογραφεία, πτώση κύκλου εργασιών, έξυπνα τηλέφωνα, περιοριστικά μέτρα, πανδημία κορωνοϊού

Ένταξη της φωτογραφικής υπηρεσίας σε εφαρμογές πολυμέσων

Αναλυτική περιγραφή:

Στο πλαίσιο της μεταβολής της ψηφιακής τεχνολογίας, η ολοένα και μεγαλύτερη συνδιαλλαγή της φωτογραφίας με τους τομείς των γραφικών τεχνών και της κινούμενης εικόνας καθιστά την φωτογραφική υπηρεσία δομικό κομμάτι ενός πολυμεσικού περιβάλλοντος. Οι εφαρμογές της φωτογραφίας, της γραφιστικής και των οπτικοακουστικών τεχνών τείνουν να ενοποιηθούν – σε επίπεδο λήψης, επεξεργασίας και διάχυσης της εικόνας – γεγονός που συντελεί στην επαναδιαμόρφωση των άμεσα σχετιζόμενων ειδικεύσεων. Σήμερα, ο επαγγελματίας φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων οργανώνει το ανεπεξέργαστο ψηφιακό υλικό, πραγματοποιεί το μοντάζ ροής φωτογραφιών, βίντεο και ήχου, δημιουργεί και ενσωματώνει στατικά και κινούμενα γραφήματα, υλοποιεί την αρχειοθέτηση και την εξαγωγή του τελικού έργου. Στη βάση αυτή, τόσο η ικανότητα παραγωγής φωτογραφικών σειρών, οι οποίες σχετίζονται εννοιολογικά και υφολογικά, όσο και η διευρυμένη ένταξη της εικόνας σε πλαίσιο σύνθετης αφήγησης διατρέχουν το σύνολο των εκφάνσεων του φωτογραφικού επαγγέλματος.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: φωτογραφική υπηρεσία, ψηφιακή τεχνολογία, πολυμεσικό περιβάλλον, γραφικές τέχνες, οπτικοακουστικές τέχνες, λογισμικό εφαρμογών, αφήγηση

4.4 Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία

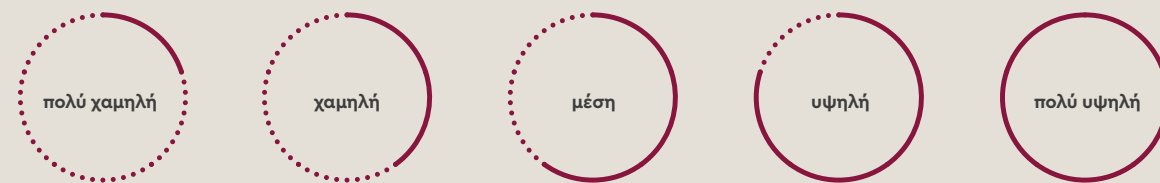
Στην τρέχουσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στο τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο σχετικών μακρο-τεχνολογικών εξελίξεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων τεχνολογικών αλλαγών που αναμένεται να επηρεάσουν άμεσα τη λειτουργία και την ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

πηγές εισαγωγής τεχνολογίας	βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών	επενδύσεις
επίπεδα εισαγωγής καινοτομίας	νέα προϊόντα/ υπηρεσίες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Τεχνολογικός μετασχηματισμός και καινοτομία»

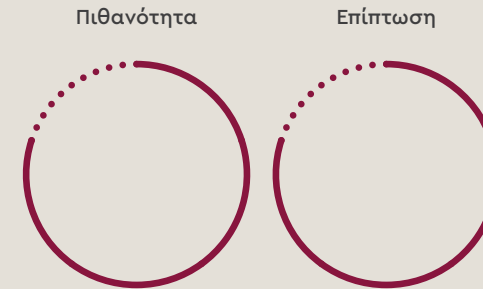
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Νέες τεχνολογίες και είσοδος νέων βιομηχανικών προϊόντων σε σχέση με τη φωτογραφική δραστηριότητα

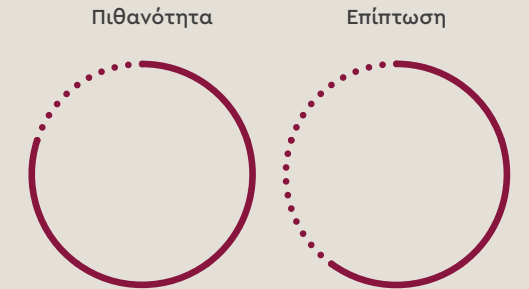
Αναλυτική περιγραφή:

Κατά την τελευταία πενταετία οι πωλήσεις φωτογραφικών ειδών και εξοπλισμού παρουσιάζουν έντονα πτωτική τάση καθώς οι εφαρμογές των έξυπνων συσκευών επεκτείνονται και κατακτούν τεχνολογικές περιοχές που σχετίζονται με την εξέλιξη της φωτογραφικής εικόνας. Αν οι φωτογραφικές μηχανές υπήρξαν οι κεντρικοί τομείς ανάπτυξης της βιομηχανίας της εικόνας στην αναλογική και πρώιμη ψηφιακή εποχή, το εύρος πλέον επεκτείνεται δυναμικά σε διευρυμένα πεδία επιχειρησιακών μοντέλων όπως έξυπνες εφαρμογές, τεχνολογία ιατρικής, ρομποτική, υπηρεσίες ασφάλειας και μεταφορών, διαδικτυακά παιχνίδια. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί ότι η κυριαρχία των έξυπνων τηλεφώνων εκτοπίζει σχεδόν ολοκληρωτικά την κατηγορία “compact φωτογραφική μηχανή” έχοντας ως κεντρικό επικοινωνιακό κίνητρο την ανάδειξη της ποιότητας της κάμερας και το επίπεδο ανάλυσης της φωτογραφικής εικόνας. Στη βάση αυτή και σε ό,τι αφορά στην εξέλιξη των φωτογραφικών μηχανών, αναμένεται η ενσωμάτωση στοιχείων από τις έξυπνες συσκευές τόσο σε επίπεδο βιομηχανικού σχεδιασμού και εφαρμογών όσο και σε εύρος δυνατοτήτων αποθήκευσης και σύνδεσής με το διαδίκτυο.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: smartphones, φωτογραφική μηχανή, έξυπνες εφαρμογές, ψηφιακή εποχή, βιομηχανία της εικόνας, διαδίκτυο

Επέκταση εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) στα σύνολο της φωτογραφικής δραστηριότητας

Αναλυτική περιγραφή:

Οι τεχνολογικές εξελίξεις στο χώρο της Τεχνητής Νοημοσύνης είναι σημαντικές καθώς αναμένεται να επέλθουν αυτοματοποιήσεις στα στάδια της φωτογραφικής διαδικασίας. Παρότι θα υπάρξουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας, ο βαθμός επίδρασης συνολικά κρίνεται ως αρκετά σημαντικός. Στο πλαίσιο αυτό, και σε συνδυασμό με την έλευση των δικτύων 5G, προβλέπεται αύξηση στη ζήτηση σε σχέση με την εικόνα τόσο σε ποιοτικό, όσο και σε ποσοτικό επίπεδο. Σε κάθε δυνητική αγορά, η ανάγκη για εικόνα υψηλής ποιότητας – στατική και κινούμενη - θα καταστεί αυτονόητη με την επιτέλεση της εργασιών να απαιτεί περαιτέρω ελαχιστοποίηση των χρόνων παράδοσης. Υπό την έννοια αυτή, καθώς η πτώση της ανταπόκρισης στη βιομηχανοποιημένη και μαζική εικόνα καθίσταται δεδομένη – σε συνδυασμό με την επέκταση των αυτοματοποιημένων τεχνολογικών εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης – απαιτείται εκ νέου να στηριχτεί η υψηλής ποιότητας φωτογραφική εικόνα, η οποία εν πολλοίς θα ταυτίζεται με τον άνθρωπο που τη δημιουργεί ή την κατασκευάζει.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: τεχνητή Νοημοσύνη, τεχνολογικός μετασχηματισμός, αυτοματοποίηση, δίκτυο 5G, φωτογραφική διαδικασία, φωτογραφικές εφαρμογές

4.5 Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας

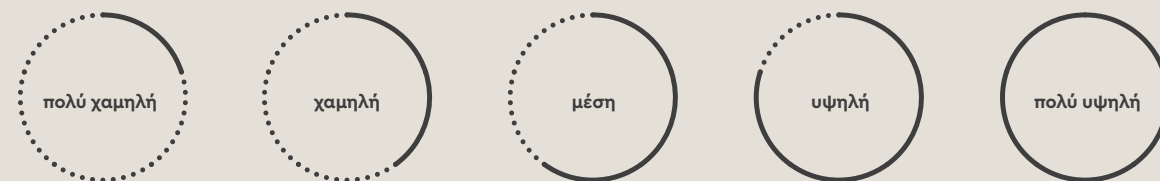
Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται δυναμικές και τάσεις που αφορούν στην εμφάνιση και ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων, τα οποία αναμένεται να επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος αλλά και ολόκληρων συναφών τομέων και αλυσίδων αξίας. Στο πλαίσιο αυτό, αποτυπώνονται νέες τάσεις σε επιχειρηματικά μοντέλα που σχετίζονται με το επάγγελμα και τον ευρύτερο κλάδο και εντοπίζονται, τόσο σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων όσο και σε επίπεδο ευρύτερων τάσεων μεγάλων επιχειρήσεων, ενώ περιγράφονται πιθανές πραγματικές ή δυνητικές επιδράσεις από τις συγκεκριμένες τάσεις.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

αναδυόμενα επιχειρηματικά μοντέλα	αναδυόμενα μοντέλα εργασίας	ψηφιακός μετασχηματισμός
διαδικτυακές πλατφόρμες	βαθμός ετοιμότητας επαγγελματιών	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Νέα επιχειρηματικά μοντέλα και μοντέλα εργασίας»

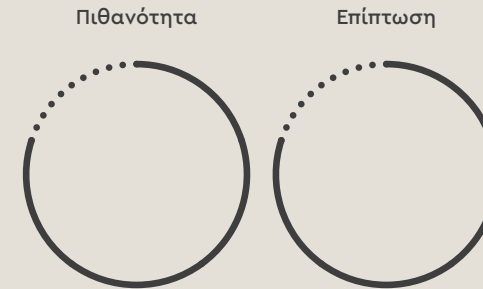
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Διασύνδεση των φωτογραφικών υπηρεσιών με σημαντικό εύρος δραστηριοτήτων

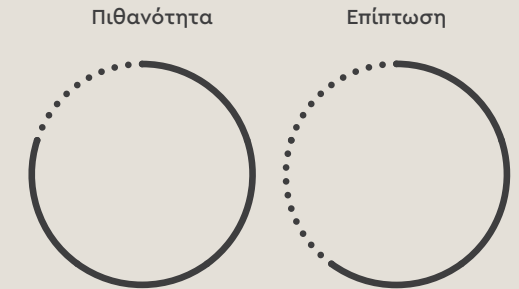
Αναλυτική περιγραφή:

Καθώς η επέκταση των εφαρμογών του διαδικτύου γίνεται καθολική, εντοπίζονται διαρκώς νέες δυναμικές σε επίπεδο διάχυσης της φωτογραφικής εικόνας. Ως κλάδος, που συνίσταται από μικρές επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους, υφίσταται αλλαγές στα επιχειρηματικά μοντέλα που ως ένα βαθμό είναι συνυφασμένες με διαφοροποιήσεις στα αντίστοιχα μοντέλα εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η τάση του υφιστάμενου επιχειρηματικού μοντέλου αφορά σε ένα εύρος εργασιών, το οποίο ορίζεται από "στενού τύπου" φωτογραφικές δραστηριότητες και δύναται να σχετιστεί ποικιλοτρόπως με υπηρεσίες μάρκετινγκ και διαφήμισης, ηλεκτρονικού εμπορίου, παραγωγής και επεξεργασίας οπτικοακουστικών προϊόντων. Παράλληλα και με δεδομένο ότι η παρουσία της εικόνας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της ύπαρξης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, η ραγδαία εξάπλωση των τελευταίων επιφέρει σημαντική μεταβολή στη φωτογραφική δραστηριότητα, στη διασύνδεση επαγγελματιών και οργανισμών και στην επαφή με το κοινό. Σε αυτή τη λογική, σημαντικό ποσοστό των επαγγελματιών, μέσω προσωπικής εργασίας σε επίπεδο στρατηγικών διασύνδεσης και έχοντας διαχειριστεί την υπερπληροφόρηση, αναμένεται να κατευθυνθεί προς την καθιέρωση συνεργειών και τις αναζητήσεις έργων (projects) υψηλών απαιτήσεων μέσο-μακροπρόθεσμου ορίζοντα.

Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ηλεκτρονικό εμπόριο, ψηφιακό μάρκετινγκ, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στρατηγικές διασύνδεσης, διαχείριση έργων, οπτικοακουστικός τομέας

Κυριαρχία μεγάλων αλυσίδων στο εμπόριο ειδών φωτογραφικού εξοπλισμού

Αναλυτική περιγραφή:

Σε παγκόσμιο επίπεδο, κατά την τρέχουσα περίοδο, διαπιστώνεται σημαντική πτώση στους τομείς που αφορούν στη βιομηχανία της εικόνας (imaging), σε επίπεδο κύκλου εργασιών, κερδοφορίας, παραγωγής. Ιδιαίτερα, κατά την εξέλιξη της πανδημίας COVID-19, καταγράφεται η προσωρινή ή μόνιμη διακοπή λειτουργίας εργοστασίων, εμπορικών εκθέσεων, φωτογραφικών καταστημάτων και εργαστηρίων. Σε σχέση με την αμιγώς εμπορική δραστηριότητα και εστιάζοντας εκ πρώτης στο χρονικό διάστημα μέχρι και την έλευση της ψηφιακής εποχής, σημειώνουμε ότι βασική αιτία επίσκεψης του ευρύτερου κοινού στο φωτογραφικό κατάστημα αποτελούσε η ανάγκη για εκτύπωση φωτογραφιών. Σήμερα, από την στιγμή που στο εμπόριο φωτογραφικών ειδών κυριαρχούν οι μεγάλες αλυσίδες πολυκαταστημάτων και ενώ περιορίζεται η εκτύπωση των φωτογραφιών, μειώνεται σοβαρά και η ανάγκη του κοινού να εισέλθει στο κατάστημα. Ως αντίβαρο σε αυτή την τάση δύναται να αποτελέσει η επέκταση των ηλεκτρονικών φωτογραφικών καταστημάτων, τα οποία διαθέτουν προϊόντα και ολοκληρωμένες υπηρεσίες τεχνολογίας σχετικά με την εικόνα. Στη βάση αυτή, η συνδυαστική λειτουργία της φυσικής επιχείρησης με το ηλεκτρονικό κατάστημα δύναται να αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: βιομηχανία της εικόνας, αλυσίδες πολυκαταστημάτων, ηλεκτρονικό φωτογραφικό κατάστημα, ηλεκτρονικό εμπόριο, φωτογραφικός εξοπλισμός, εκτύπωση φωτογραφίας

4.6 Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία

Στην παρούσα ενότητα μελέτης αποτυπώνονται τρέχουσες ή επικείμενες δυναμικές, τάσεις και αλλαγές που σχετίζονται με το επάγγελμα και προκύπτουν ως αποτέλεσμα της στροφής σε πολιτικές, δράσεις, πρωτοβουλίες, επιχειρηματικές στρατηγικές και παραγωγικές διαδικασίες που λαμβάνουν υπόψη τους διαστάσεις της κλιματικής αλλαγής, της πράσινης οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας.

Εξειδικευμένα πεδία μελέτης της ενότητας:

περιβαλλοντικά πρότυπα και προδιαγραφές	μελλοντικές κανονιστικές αλλαγές	κυκλική οικονομία
«πράσινες» τεχνολογίες	νέες δεξιότητες	

Στην επόμενη σελίδα αναλύονται οι βασικότερες τάσεις/δυναμικές που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο μελέτης του παράγοντα αλλαγής «Κλιματική αλλαγή και πράσινη οικονομία»

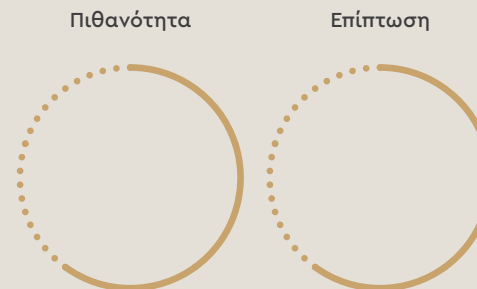
Η Πιθανότητα αφορά στην εκτίμηση να εκδηλωθεί η τάση/δυναμική στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Η Επίπτωση αφορά στον βαθμό επίδρασης της τάσης/δυναμικής στο επάγγελμα και ταξινομείται από:

Αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων σε τομείς σχετιζόμενους με την ψηφιακή μετάβαση και την πράσινη οικονομία

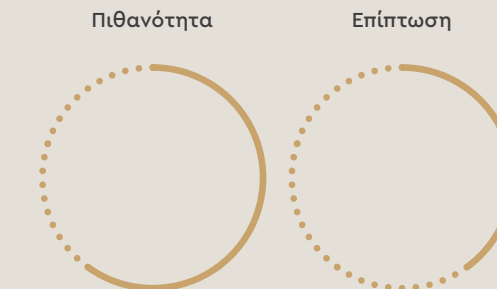
Αναλυτική περιγραφή:

Στο επίκεντρο του προβληματισμού στην Ευρώπη τίθεται, κυρίαρχα πλέον, το ζήτημα του περιβάλλοντος και η ψηφιακή πραγματικότητα. Η ψηφιακή μετάβαση και η οι πολιτικές για την πράσινη ανάπτυξη, αποτελούν τους δύο βασικούς πυλώνες του ευρωπαϊκού σχεδίου ανάκαμψης "Next Generation EU", το οποίο παρουσίασε η ΕΕ τον Ιούνιο του 2020 και έχει ως στόχο την αναχαίτιση της κρίσης που επιφέρει η πανδημία COVID-19. Σε σχέση με τις προτεραιότητες του προγράμματος ανάκαμψης, προβλέπονται μέτρα προς το σύνολο των θεμάτων που επηρεάστηκαν από την πανδημία και με τα οποία το φωτογραφικό επάγγελμα συνδέεται ποικιλοτρόπως. Ειδικότερα, ένα σημαντικό τμήμα των δράσεων αφορά στην ψηφιακή οικονομία και στην ενίσχυση της ενιαίας αγοράς κατά την προσαρμογή στην ψηφιακή εποχή. Ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν: ενισχύσεις σε εργαζομένους και επιχειρήσεις, τουρισμός, συστήματα υγείας, καθαρές τεχνολογίες, ενεργειακά κτίρια, μετάβαση στην ψηφιακή εποχή (τηλε-εργασία / τηλε-εκπαίδευση, ηλεκτρονικό εμπόριο), ψηφιοποίηση του κράτους).

Χρόνος εκδήλωσης: 1-3 έτη

Λέξεις-κλειδιά: ψηφιακή μετάβαση, πράσινη οικονομία, Ευρωπαϊκή Ένωση, Next Generation EU, ανάκαμψη, πανδημία κορωνοϊού, μέτρα ενίσχυσης

Ανάληψη φωτογραφικών έργων σε σχέση με την πράσινη οικονομία - Σύνδεση με τράπεζες φωτογραφιών

Αναλυτική περιγραφή:

Οι φωτογράφοι δύναται να αναζητήσουν την εκτέλεση έργων σε σχέση με την πράσινη και κυκλική οικονομία. Συγκεκριμένα, αναφερόμαστε σε ένα συνδυασμό δημιουργικής - προσωπικής φωτογραφίας και ρεπορτάζ με οικολογικό περιεχόμενο. Ενδεικτικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι οι μεγαλύτερες τράπεζες φωτογραφιών παγκοσμίως ενσωματώνουν σχετικές κατηγορίες φωτογραφικών εικόνων. Αναφέρεται ότι όροι όπως "green tech images", "clean tech images" καταλαμβάνουν σημαντικό χώρο, τόσο σε όγκο όσο και σε ποιότητα, στοιχείο που καταδεικνύει την σχετική προβολή μέσω της φωτογραφίας. Υπό αυτή τη λογική, ένα τμήμα των επαγγελματιών αξιοποιεί αυτή την τάση και ειδικεύεται στη φωτογραφική απεικόνιση με την ενεργό συμμετοχή τους τόσο στο επίπεδο σύλληψης της αρχικής ιδέας (concept) όσο και στο επίπεδο υλοποίησης και παρουσίασης της τελικής εικόνας. Παράλληλα, η ανάπτυξη μικρότερων οικονομικών μονάδων που αφορούν στην πράσινη ανάπτυξη, τον οικότουρισμό ή την βιολογική διατροφή προσδίδουν σοβαρές προοπτικές επαγγελματικής φωτογραφικής δραστηριότητας.

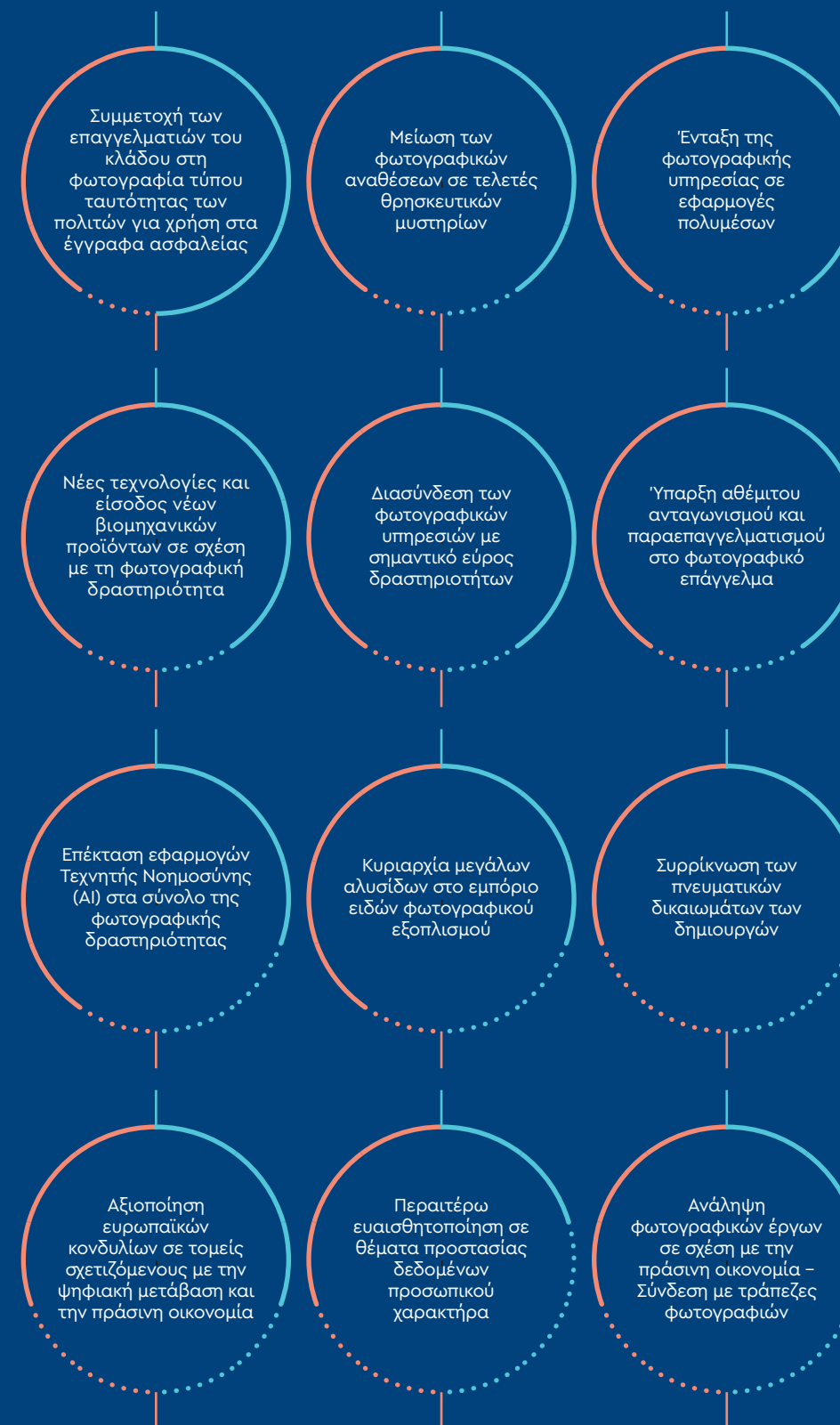
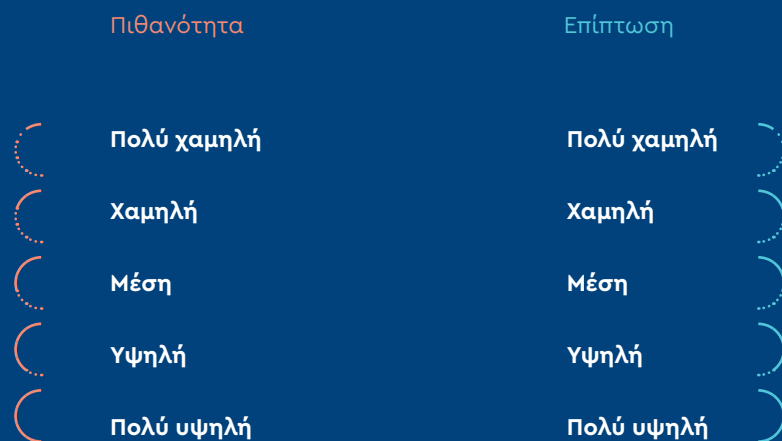
Χρόνος εκδήλωσης: 3-5 έτη

Λέξεις-κλειδιά: πράσινη οικονομία, κυκλική οικονομία, τράπεζες φωτογραφιών, πράσινη ανάπτυξη, οικότουρισμός, βιολογική διατροφή

4.7 Βασικές τάσεις και δυναμικές επαγγέλματος

Με βάση την εκτεταμένη μελέτη και ανάλυση των παραγόντων αλλαγής που προηγήθηκε, πραγματοποιείται στη συνέχεια σύνοψη των τάσεων και δυναμικών που θα επηρεάσουν την εξέλιξη του επαγγέλματος του «Φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων» τα επόμενα έτη.

Η ακόλουθη σύνοψη απεικονίζει τις βασικές τάσεις και δυναμικές, ξεκινώντας από αυτές που έχουν υψηλότερη πιθανότητα και επίπτωση.

5. Ανάλυση δεξιοτήτων επαγγέλματος

5.1

Καταγραφή
και πρόγνωση
σημαντικότητας
δεξιοτήτων

5.2

Δεξιότητες
σε έλλειψη

5.3

Άλλα χαρακτηριστικά
δεξιοτήτων

5.4

Ψηφιακές
δεξιότητες

5.5

Βασικά σημεία
μελέτης δεξιοτήτων

Οι δεξιότητες αποτελούν διακριτή ενότητα μελέτης, καθώς αλληλεπιδρούν έντονα με όλους τους προαναφερθέντες παράγοντες αλλαγής, αποτυπώνοντας δυναμικές, ελλείψεις και αναδυόμενες τάσεις που αφορούν σε μεταβολές, εξελίξεις και αλλαγές στις ανάγκες δεξιοτήτων στην ευρύτερη δομή απασχόλησης του επαγγέλματος. Εξετάστηκαν εκτεταμένα σε συνάρτηση με τις μεταβολές στο ευρύτερο επιχειρηματικό και τεχνολογικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο γενικών τάσεων όσο και σε επίπεδο εξειδικευμένων δεξιοτήτων (π.χ. επαγγελματικών, ψηφιακών, επιχειρηματικών) που αναμένεται να καταστούν αναγκαίες στα επόμενα έτη ως προς τη λειτουργία και ανάπτυξη του επαγγέλματος.

Κατηγορία (είδος) δεξιοτήτων:

βασικές γνώσεις

γενικές δεξιότητες

επαγγελματικές δεξιότητες

εξειδικευμένες
επαγγελματικές δεξιότητες

ψηφιακές δεξιότητες

ευρύτερες κοινωνικές
δεξιότητες

χαρακτηριστικά,
στάσεις και αξίες

Πεδία αποτίμησης δεξιοτήτων:

σημαντικότητα δεξιοτήτων

ελλείψεις δεξιοτήτων

πολυπλοκότητα,
επαναληπτικότητα, τυποποίηση

χρήση μηχανών, κίνδυνος απαξίωσης δεξιοτήτων

τυποποίηση, συνεργασία

τρόπος απόκτησης
δεξιοτήτων

5.1

Καταγραφή και πρόγνωση σημαντικότητας δεξιοτήτων

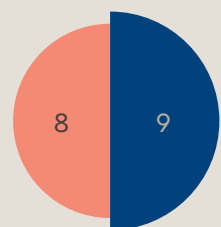
Στο πλαίσιο της μελέτης του επαγγέλματος του «Φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων» εντοπίστηκαν οι πιο σημαντικές δεξιότητες ανά κατηγορία σήμερα, όπως και αυτές που θα είναι σημαντικότερες μετά από πέντε (5) έτη.

Στη συνέχεια, καταγράφονται οι παραπάνω δεξιότητες ταξινομημένες ανά κατηγορία ανάλυσης και με βάση την τιμή, με την οποία αξιολογήθηκε η κάθε συγκεκριμένη δεξιότητα σε δεκαβάθμια κλίμακα (πιο σημαντικές θεωρήθηκαν όσες έχουν τιμή από 7 έως 10).

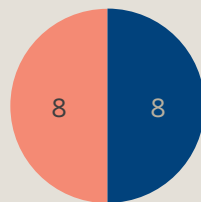
● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

Ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες

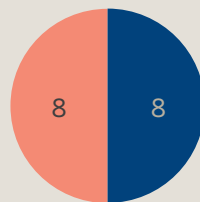
Τεχνικές λήψης φωτογραφικής εικόνας

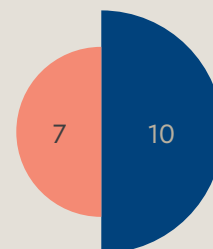
Τεχνικές επεξεργασίας φωτογραφικής εικόνας

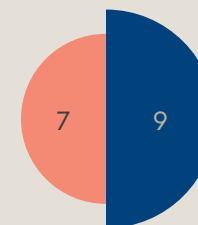
Γνώση και κατανόηση νομοθετικού πλαισίου για φωτογραφίες επίσημων βιομετρικών ηλεκτρονικών εγγράφων

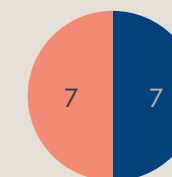
Ικανότητα επικοινωνίας και δικτύωσης

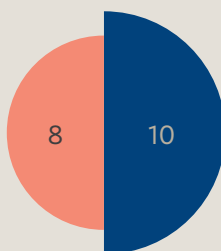
Σύνθεση οπτικού περιεχομένου του φωτογραφικού κάδρου

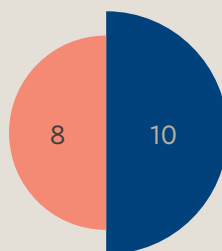
Αρχές γραφιστικής

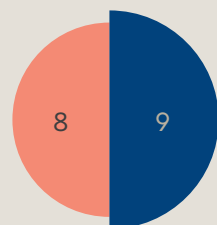
Γνώση και κατανόηση νομοθετικού πλαισίου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

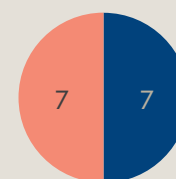
Χρήση ειδικευμένων λογισμικών ήχου και εικόνας (στατικής και κινούμενης)

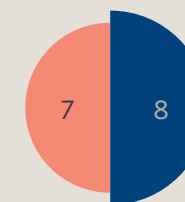
Σκηνοθετική αντίληψη

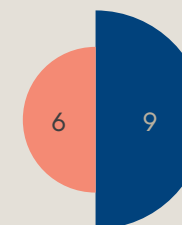
Αρχές ελεύθερου και γραμμικού σχεδίου

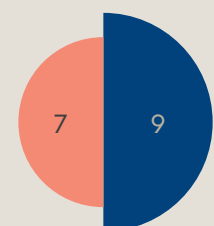
Γνώσεις ιστορίας και θεωρίας τέχνης

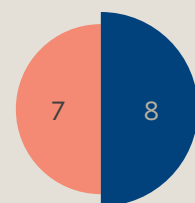
Γνώσεις ιστορίας και θεωρίας κινηματογράφου

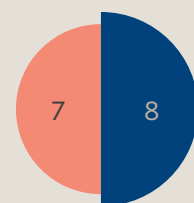
Αισθητική αντίληψη

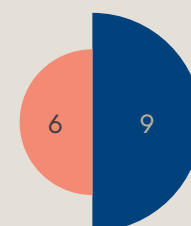
Τεχνικές φωτογραφικής εκτύπωσης

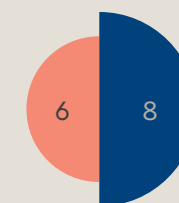
Γνώσεις ιστορίας και θεωρίας φωτογραφίας

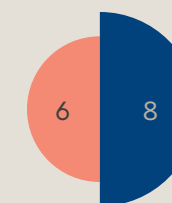
Ικανότητα αφήγησης (στατική και κινούμενη εικόνα)

Ψηφιοποίηση και διαχείριση οπτικοακουστικού αρχείου

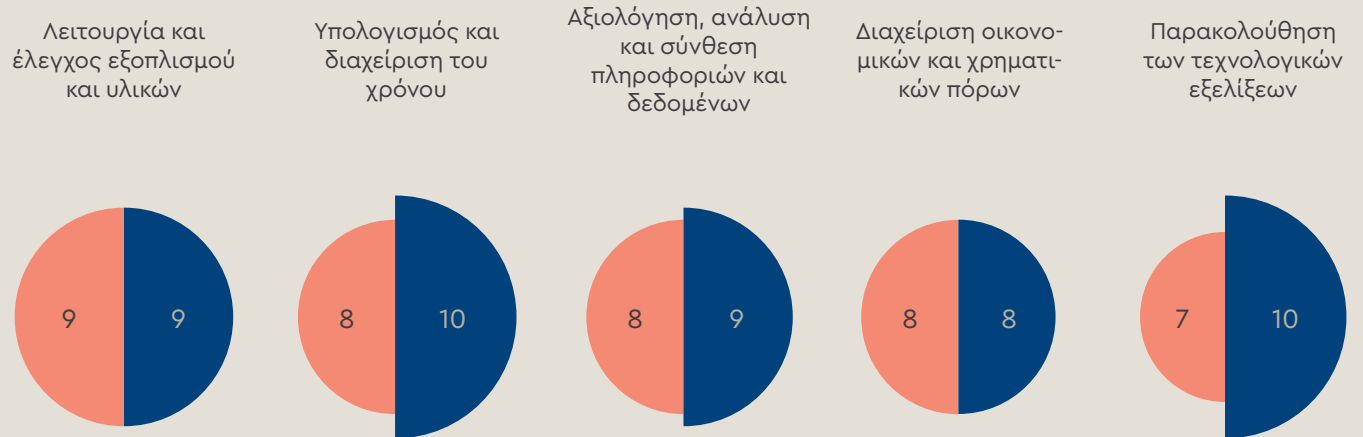

Κριτική υποστήριξη, παρουσίαση και ανάγνωση του φωτογραφικού – οπτικοακουστικού έργου

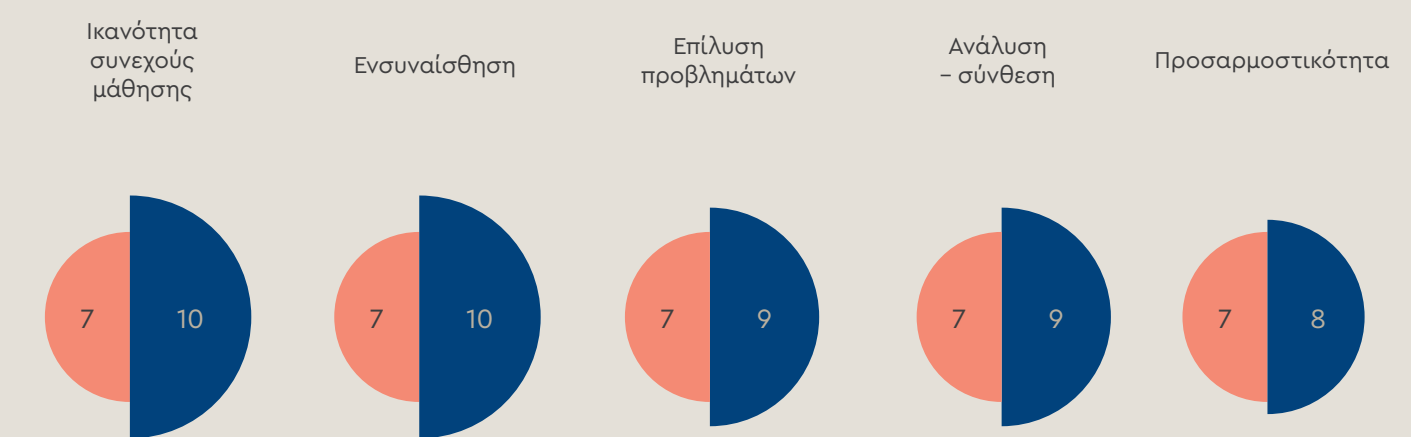
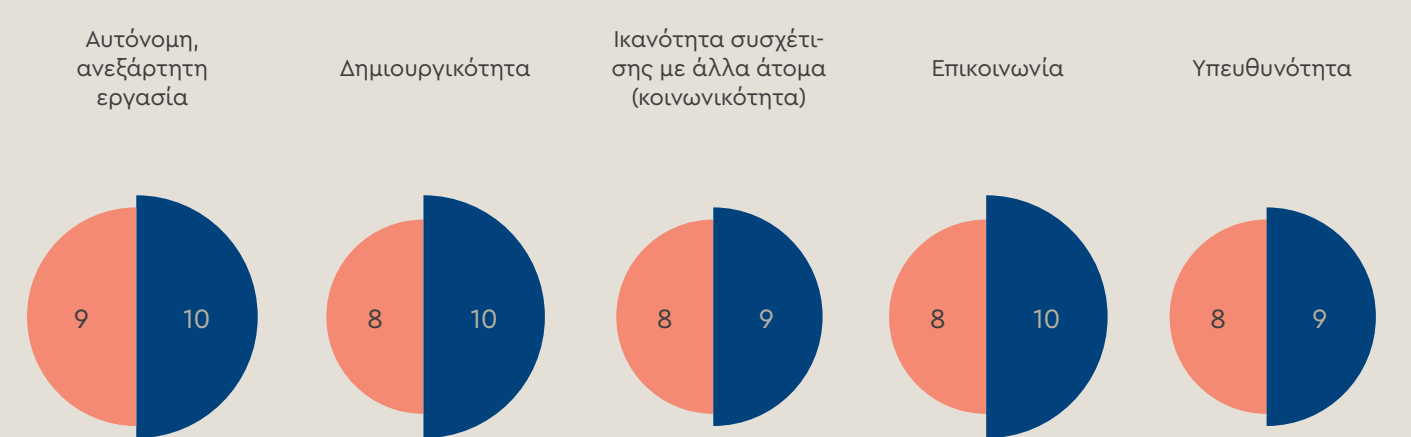

● Σήμερα ● Μετά από 5 χρόνια

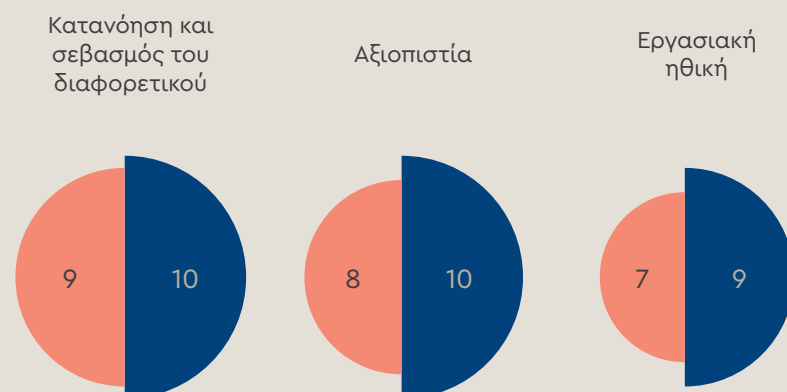
Επαγγελματικές δεξιότητες

Γενικές δεξιότητες

Χαρακτηριστικά, στάσεις και αξίες

Κοινωνικές δεξιότητες

Εν συνεχεία, καταγράφονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν τη μεγαλύτερη αύξηση σημαντικότητας για την περίοδο 2020–2025, ως αποτέλεσμα της σύγκρισης μεταξύ της τρέχουσας και της μελλοντικής σημαντικότητας των δεξιοτήτων.

Δεξιότητες αυξανόμενης σημαντικότητας 2020–2025

Αντίληψη του σκοπού για τον οποίο προορίζεται το τελικό προϊόν – υπηρεσία

Αντίληψη προστιθέμενων αξιών στο φωτογραφικό – οπτικοακουστικό έργο

Ικανότητα συνεχούς μάθησης

Ενσυναίσθηση

Σχεδιασμός και οργάνωση

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Προσοχή στη λεπτομέρεια

Αυτοαξιολόγηση

Δέσμευση αναφορικά με την ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών

Παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων

Ικανότητα αφήγησης (στατική και κινούμενη εικόνα)

5.2 Δεξιότητες σε έλλειψη

Στην ενότητα αυτή επισημαίνονται οι δεξιότητες που εμφανίζουν μεγάλη έλλειψη κατά την μελέτη του επαγγέλματος. Παράλληλα για κάθε δεξιότητα επισημαίνεται η βασική αιτία της έλλειψης.

Δεξιότητα σε μεγάλη έλλειψη	Βασική αιτία της έλλειψης
Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Προσανατολισμός στην επίτευξη των στόχων	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Διαχείριση της αβεβαιότητας	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου
Συντονισμός έργων	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Γνώση και κατανόηση νομοθετικού πλαισίου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Ελλιπής επαγγελματική εμπειρία
Διεπιστημονική – διαθεματική προσέγγιση	Ελλιπής αρχική εκπαίδευση
Οργάνωση και διεκπεραίωση μιας ολοκληρωμένης έρευνας	Ελλιπής επιχειρησιακή κατάρτιση
Κριτική υποστήριξη, παρουσίαση και ανάγνωση του φωτογραφικού – οπτικοακουστικού έργου	Έλλειψη κινήτρων εργαζόμενου

5.3 Άλλα χαρακτηριστικά δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται, από το σύνολο της μελέτης δεξιοτήτων, οι σημαντικότερες δεξιότητες που εκδηλώνουν το υπό εξέταση χαρακτηριστικό, π.χ. πολυπλοκότητα, επαναληπτικότητα κ.ο.κ.

Πολυπλοκότητα

- Παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων
- Συμπερασματική σκέψη (συλλογισμός, αιτιολόγηση, ερμηνεία)
- Σχεδιασμός και οργάνωση
- Λήψη αποφάσεων
- Συντονισμός έργων
- Υπολογισμός και διαχείριση του χρόνου
- Διαχείριση της αβεβαιότητας
- Αντίληψη του σκοπού για τον οποίο προορίζεται το τελικό προϊόν – υπηρεσία
- Νομοθετικό πλαίσιο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
- Αντίληψη προστιθέμενων αξιών στο φωτογραφικό – οπτικοακουστικό έργο

Επαναληπτικότητα

- Πρόσβαση, εξαγωγή, επεξεργασία πληροφορίας
- Επικοινωνία
- Τεχνικές λήψης φωτογραφικής εικόνας
- Τεχνικές επεξεργασίας φωτογραφικής εικόνας
- Επικέντρωση και προσοχή
- Ορθότητα και ταχύτητα υπολογισμών
- Δημιουργικότητα
- Σεβασμός και προστασία των προσωπικών δεδομένων
- Φυσική δύναμη
- Επιμέλεια και συντήρηση εγκαταστάσεων και υποδομών

Τυποποίηση

- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών
- Υπευθυνότητα
- Σύνθεση οπτικού περιεχομένου του φωτογραφικού κάδρου
- Πρόσβαση, εξαγωγή, επεξεργασία πληροφορίας
- Κατανόηση και τήρηση θεσμικού πλαισίου και κανονισμών
- Τεχνικές επεξεργασίας φωτογραφικής εικόνας
- Μέριμνα για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών
- Τεχνικές φωτογραφικής εκτύπωσης
- Νομοθετικό πλαίσιο για φωτογραφίες επισήμων βιομετρικών ηλεκτρονικών εγγράφων

Συνεργασία

- Ικανότητα συσχέτισης με άλλα άτομα -κοινωνικότητα
- Αξιοπιστία
- Εργασιακή ηθική
- Διαχείριση του εαυτού
- Ενσυναίσθηση
- Επικοινωνία και δικτύωση
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Ξένη γλώσσα
- Δεκτικότητα – Ανοιχτότητα
- Διαπραγμάτευση

Χρήση μηχανών / εργαλείων

- Ικανότητα συνεχούς μάθησης
- Επίλυση προβλημάτων
- Μελέτη, κατανόηση και εφαρμογή οδηγιών
- Αξιολόγηση, ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών και δεδομένων
- Αντίληψη ορολογίας
- Ξένη γλώσσα
- Κριτική σκέψη
- Αυτόνομη, ανεξάρτητη εργασία
- Προσοχή στη λεπτομέρεια
- Λειτουργία και έλεγχος εξοπλισμού και υλικών

Κίνδυνος Απαξίωσης

- Τεχνικές φωτογραφικής εκτύπωσης
- Χρήση τεχνολογικών εφαρμογών
- Επίλυση προβλημάτων
- Απομνημόνευση πληροφοριών
- Ορθότητα και ταχύτητα υπολογισμών
- Επιδεξιότητα και ακρίβεια σωματικών χειρισμών
- Διδασκαλία, υποστήριξη και καθοδήγηση άλλων
- Πρωτοβουλία
- Διεπιστημονική – διαθεματική προσέγγιση

Δεξιότητες με άμεσες ανάγκες κατάρτισης

- Παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων
- Ικανότητα συνεχούς μάθησης
- Αυτόνομη, ανεξάρτητη εργασία
- Χρήση ειδικευμένων λογισμικών ήχου και εικόνας (στατικής και κινούμενης)
- Αρχές και πρακτικές επιχειρηματικότητας
- Ικανότητα δικτύωσης και επικοινωνίας
- Σχεδιασμός και οργάνωση
- Λήψη αποφάσεων
- Σκηνοθετική αντίληψη
- Κριτική υποστήριξη, παρουσίαση και ανάγνωση του φωτογραφικού – οπτικοακουστικού έργου

5.4 Ψηφιακές δεξιότητες

Στην συγκεκριμένη ενότητα της μελέτης δεξιοτήτων προσδιορίζεται αρχικά το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο των ψηφιακών δεξιοτήτων του επαγγέλματος σε πέντε πεδία που σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων, επικοινωνία, δημιουργία περιεχομένου, ασφάλεια και επίλυση προβλημάτων. Ο επαγγελματίας, ανάλογα με τη γνώση και την εμπειρία που πρέπει να κατέχει σε κάθε πεδίο, μπορεί να είναι βασικός, ανεξάρτητος ή έμπειρος χρήστης.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (γενικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Επεξεργασία δεδομένων		●	
Επικοινωνία		●	
Δημιουργία περιεχομένου		●	
Ασφάλεια		●	
Επίλυση προβλημάτων		●	

Εξειδικεύοντας την ανάλυση, στον επόμενο πίνακα αξιολογείται η απαιτούμενη γνώση και η εμπειρία στις σημαντικότερες ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες που σχετίζονται με ψηφιακές δεξιότητες.

Πεδία δεξιοτήτων	Επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων (ειδικές επαγγελματικές δεξιότητες)		
	Βασικός Χρήστης	Ανεξάρτητος Χρήστης	Έμπειρος Χρήστης
Γνώσεις ηλεκτρονικού εμπορίου	●		
Διαχείριση social media (facebook, Instagram κοκ)		●	
Χρήση ειδικευμένων λογισμικών ήχου και εικόνας (στατικής και κινούμενης)			●
Ψηφιοποίηση και διαχείριση οπτικοακουστικού αρχείου		●	

Το επάγγελμα του φωτογράφου είναι δομικά συνυφασμένο και άμεσα καθοριζόμενο από την ψηφιακή τεχνολογία. Η ύπαρξη ψηφιακού εξοπλισμού αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της καθημερινότητας του φωτογράφου με την διαχείριση, επεξεργασία και εξαγωγή ψηφιακού περιεχομένου να αφορά το σύνολο σχεδόν των εργασιών του. Το ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο κατοχής γενικών επαγγελματικών-ψηφιακών δεξιοτήτων δεδομένης της γεωγραφικής κατανομής και κατόπιν στάθμισης των διαφορετικών εκφάνσεων του επαγγέλματος για τον φωτογράφο-ειδικό ψηφιακών λήψεων, αναφέρεται στο σύνολο των επιμέρους πεδίων στον ανεξάρτητο χρήστη. Στο επίπεδο των ειδικών – ψηφιακών επαγγελματικών δεξιοτήτων επισημαίνεται ότι ο ρυθμός εξέλιξης των εφαρμογών και των λογισμικών που αφορούν σε διαφορετικές φωτογραφικές δραστηριότητες είναι σταθερά υψηλός. Στο πλαίσιο των βασικών του καθηκόντων, ο φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων φωτογραφίζει και κινηματογραφεί, επεξεργάζεται, διαχειρίζεται και αρχειοθετεί οπτικοακουστικό υλικό διαμορφώνοντας τη μορφή των τελικού προϊόντος ή υπηρεσίας. Επιπλέον, μέσω της επέκτασης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οι φωτογράφοι οφείλουν να αναδεικνύουν τη φωτογραφική τους εργασία και να εργάζονται περαιτέρω για τη διεύρυνση των συνεργειών τους. Παράλληλα, η διαρκής βελτίωση των ιστοσελίδων, η επέκταση των συναλλαγών στο διαδίκτυο, η παροχή κινήτρων δημιουργίας ηλεκτρονικών καταστημάτων συνεπάγονται και την εμπλοκή – έμμεση ή άμεση – αρκετών επαγγελματιών φωτογράφων με το χώρο του ηλεκτρονικού εμπορίου.

5.5 Βασικά σημεία μελέτης δεξιοτήτων

Στην ενότητα αυτή πραγματοποιείται συνοπτική ανάλυση των σημαντικότερων ευρημάτων ανά πεδίο με βάση την ανάλυση δεξιοτήτων όπως προέκυψε στο Κεφάλαιο 5.

Γενικές δεξιότητες

Το επάγγελμα του φωτογράφου ορίζεται στη βάση του από την προαγωγή της ελεύθερης και επαγωγικής σκέψης. Η ανάπτυξη της δημιουργικότητας συνδέεται με την ικανότητα συνδυασμού γνώσεων και δεξιοτήτων, οι οποίες αναβαθμίζονται καθώς ο φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων εξελίσσεται σε επαγγελματικό και προσωπικό επίπεδο. Οι συνθήκες εργασίας του φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων ποικίλουν ανάλογα με τα πεδία απασχόλησης. Ωστόσο, αποτελεί κοινό τόπο ότι ακόμη και στην περίπτωση που ο επαγγελματίας αποτελεί μέλος ομάδας αναπτύσσει – εκ των πραγμάτων – την δεξιότητα ανεξάρτητης και αυτόνομης εργασίας. Σε ένα συνολικό πλαίσιο, η επικοινωνία αναφέρεται στην ικανότητα του φωτογράφου να συνδιαλέγεται μέσω του έργου του με

Επαγγελματικές δεξιότητες

Η ικανότητα ως προς την τεχνική της λήψης, επεξεργασίας και εκτύπωσης της φωτογραφίας τοποθετείται στον πυρήνα του γνωστικού αντικειμένου του επαγγέλματος. Κατ' ουσίαν, πρόκειται για ένα σύνθετο μίγμα ικανοτήτων, γνώσεων και δεξιοτήτων, το οποίο προσδίδει τη δυνατότητα ανταπόκρισης σε οποιοδήποτε είδος φωτογραφικής διαδικασίας με την κατάλληλη – κατά περίπτωση – επιλογή τεχνικής. Η απόφαση ως προς τη μέθοδο «απεικόνισης του χώρου» συνδέεται άρρηκτα με την αντίληψη ως προς την ερμηνεία του θέματος. Αναλόγως, η ικανότητα αντίληψης της ποσοτικοποίησης των φωτογραφικών μεγεθών αλλά και η εύρεση – αξιοποίη-ση υπολογιστικών σχέσεων στη φωτογραφική απεικόνιση εντάσσονται στις δομικές δεξιότητες του επαγγέλματος.

Σημαντικότητα

Ανεξάρτητα από το ρυθμό μεταβολής και το είδος της τεχνολογικής εξέλιξης, το φωτογραφικό επάγγελμα καθορίζεται από τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων και μηχανών. Ο φωτογράφος – είτε ως δημιουργός είτε ως δέκτης – πρέπει να είναι σε θέση να κατανοεί και να αξιολογεί κείμενα, μηνύματα, στατικές ή κινούμενες εικόνες. Η σύγκλιση της φωτογραφίας με την κινούμενη εικόνα, την γραφιστική και τα πολυμέσα απαιτεί από τον επαγγελματία την πλήρη κατανόηση των αμφίδρομων επιρροών μεταξύ της φωτογραφίας και των άλλων οπτικών τεχνών. Επιπλέον, στο πλαίσιο ενός διαπολιτισμικού περιβάλ-

το κοινό. Οι διαπροσωπικές δεξιότητες περιλαμβάνουν και την ικανότητα ενεργούς παρατήρησης προκειμένου ο επαγγελματίας να κατανοεί τη δυναμική της επικοινωνίας είτε σε σχέση με τις συνεργασίες είτε στην επαφή του με τους πελάτες. Για τον ίδιο, καθίσταται πλέον εξαιρετικά σημαντική η κατανόηση των κινήτρων των στάσεων και συμπεριφορών των ατόμων με τα οποία σχετίζεται. Ο φωτογράφος αναλαμβάνει την ευθύνη του ρόλου του σε οποιαδήποτε εργασία πραγματοποιεί. Η υπευθυνότητα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την αξιοπιστία ως προς τη διαμόρφωση του επαγγελματικού προφίλ και την παροχή - σε σταθερή βάση – υψηλής ποιότητας υπηρεσίας σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

Κατά συνέπεια, βασικές γνώσεις, αφενός ως προς τις τεχνικές ιδιαιτερότητες του μέσου, αφετέρου ως και προς την οντολογική υπόσταση της εικόνας, διαμορφώνουν τον λόγο του σύγχρονου φωτογράφου. Ο επαγγελματίας, μέσω της διαδικασίας επιλογής και παράθεσης των εικόνων, δύναται να εκφράσει σύνθετη οπτική αφήγηση. Παράλληλα με τη σύγχρονη πραγματικότητα επικοινωνίας και δικτύωσης, βασικοί παράγοντες καθιέρωσης στο χώρο αποτελούν η ανάπτυξη συνεργειών και η καθιέρωση σχέσεων εμπιστοσύνης. Στη βάση αυτή, οι επαγγελματίες συνολικά καλούνται πλέον να αναπτύσσουν και να προβάλλουν ένα δυναμικό πλέγμα δεξιοτήτων τόσο προς το διευρυμένο πελατολόγιο όσο και προς το εξειδικευμένο κοινό ή τους άμεσους συνεργάτες.

λοντος, η λήψη και η διαχείριση της φωτογραφικής εικόνας καθίσταται εξαιρετικά ευαίσθητη σε σχέση με ζητήματα σεβασμού της διαφορετικότητας, προστασίας προσωπικών δεδομένων και πνευματικής ιδιοκτησίας. Παρακολουθώντας τη δυναμική των ψηφιακών μέσων, εστιάζουμε ιδιαίτερα στην ανάπτυξη του φάσματος των μεταγνωστικών ικανοτήτων καθώς ο επαγγελματίας φωτογράφος οφείλει διαρκώς να επαν-ειδικεύει τη ματιά του στις νέες τεχνολογίες και στις διαδικασίες εφαρμογής αυτών στην εργασία του.

Έλλειψη, αιτίες έλλειψης, τρόποι αντιμετώπισης της έλλειψης

Δεδομένου ότι σε επίπεδο υπόστασης το επάγγελμα του φωτογράφου είναι εντάσεως εργασίας και αποτελεί παροχή υπηρεσίας άμεσα εξαρτώμενης από τον ευρύτερο τεχνολογικό μετασχηματισμό, επισημαίνουμε ότι είναι σχετικά δύσκολο να γίνει διαχωρισμός ανάμεσα στην έλλειψη δεξιοτήτων και στον περιορισμό των αναγκών εφαρμογής των δεξιοτήτων αυτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η απόκτηση και η καλλιέργεια των δεξιοτήτων είναι συνυφασμένη με την εξέλιξη του επαγγέλματος. Κατά συνέπεια, επιμέρους μεταβολές σε περιοχές καθορισμού του επαγγέλματος αναμένεται να συμπαρασύρουν και αντίστοιχες τάσεις σε επίπεδο δεξιοτήτων.

Απαξίωση και αιτία απαξίωσης

Σε ένα συνολικό πλαίσιο ως προς τις αιτίες απαξίωσης επιμέρους δεξιοτήτων και περιοχών του επαγγέλματος δύναται να αναφερθούν τα εξής:

- Ραγδαία αύξηση της ταχύτητας διαμοιρασμού της φωτογραφίας και της δυνατότητας αποθήκευσης μεγάλου όγκου δεδομένων σε μη υλικό φορέα.
- Επέκταση εφαρμογών Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) και έξυπνων λειτουργιών σε σχέση με τη φωτογραφική διαδικασία.
- Είσοδος στην αγορά πολυεθνικών αλυσίδων μέσω του διαδικτύου.

Απόκτηση (καταλληλότερος τρόπος, χρόνος απόκτησης κτλ)

Η πρόταση για τον τρόπο απόκτησης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων του επαγγελματία φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων αναφέρεται κατ' αρχήν στην ανάγκη αναβάθμισης ενός πολυδύναμου μίγματος μεταξύ της εκπαίδευσης (θεσμοθετημένης ή μη), της κατάρτισης και της διαρκούς αξιοποίησης της επαγγελματικής εμπειρίας. Δεδομένης της πολυπλοκότητας και της δυναμικής κρίσιμων περιοχών του επαγγέλματος, ο κατάλληλος χρόνος απόκτησης δεξιοτήτων κινείται σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα με τη συγκεκριμένη ανάγκη να παραμένει ενεργή καθ' όλη την σταδιοδρομία του φωτογράφου. Πέραν των λόγων ύπαρξης βασικών προα-

Στη διάσταση αυτή, καθίσταται κρίσιμη η καθολική ενίσχυση του φωτογράφου ως προς την αυτόνομη εποπτεία της επαγγελματικής του ανάπτυξης, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τις εναλλαγές που θα προκύπτουν μεταξύ εκπαίδευσης – κατάρτισης, επαγγελματικής εμπειρίας και τεχνολογικών μεταβολών. Η ικανότητα συνεχούς μάθησης περικλείει την επίγνωση εμπέδωσης καινούριων δεδομένων, την οργάνωση και επιδίωξη της προσωπικής γνώσης σε συνδυασμό με την αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου και της ετερόκλητης πληροφορίας σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον.

- Ανάπτυξη της δύναμης των φωτογραφικών τραπεζών στον καθορισμό των τιμών και των αμοιβών.
- Διεύρυνση του ρόλου των πλατφορμών και των μεγάλων ΜΜΕ στο διαδίκτυο.
- Αύξηση των απαιτήσεων και ελαχιστοποίηση των χρόνων παράδοσης των φωτογραφικών εργασιών χωρίς ανάλογη βελτίωση των αμοιβών.

παιτούμενων κριτηρίων νόμιμης άσκησης του επαγγέλματος, ο φωτογράφος οφείλει να πληροί τα υψηλότερα επίπεδα επαγγελματισμού. Η απόκτηση και διατήρηση της αξιοπιστίας αποτελεί πλέον καθοριστικό παράγοντα επιβίωσης και εν συνεχεία εξέλιξης των δεξιοτήτων των φωτογράφων. Καθοριστική παράμετρο αποτελεί η δέσμευση αναφορικά με την ποιότητά παροχής υψηλού επιπέδου φωτογραφικού έργου σε ανταγωνιστικά περιβάλλοντα και σε ιδιαίτερως απαιτητικές προθεσμίες. Η διάσταση αυτή συνδέεται με την εντατικοποίηση της προσπάθειας για συντονισμό και ενσωμάτωση του επαγγελματία σε μεγαλύτερες ομάδες εργασίας.

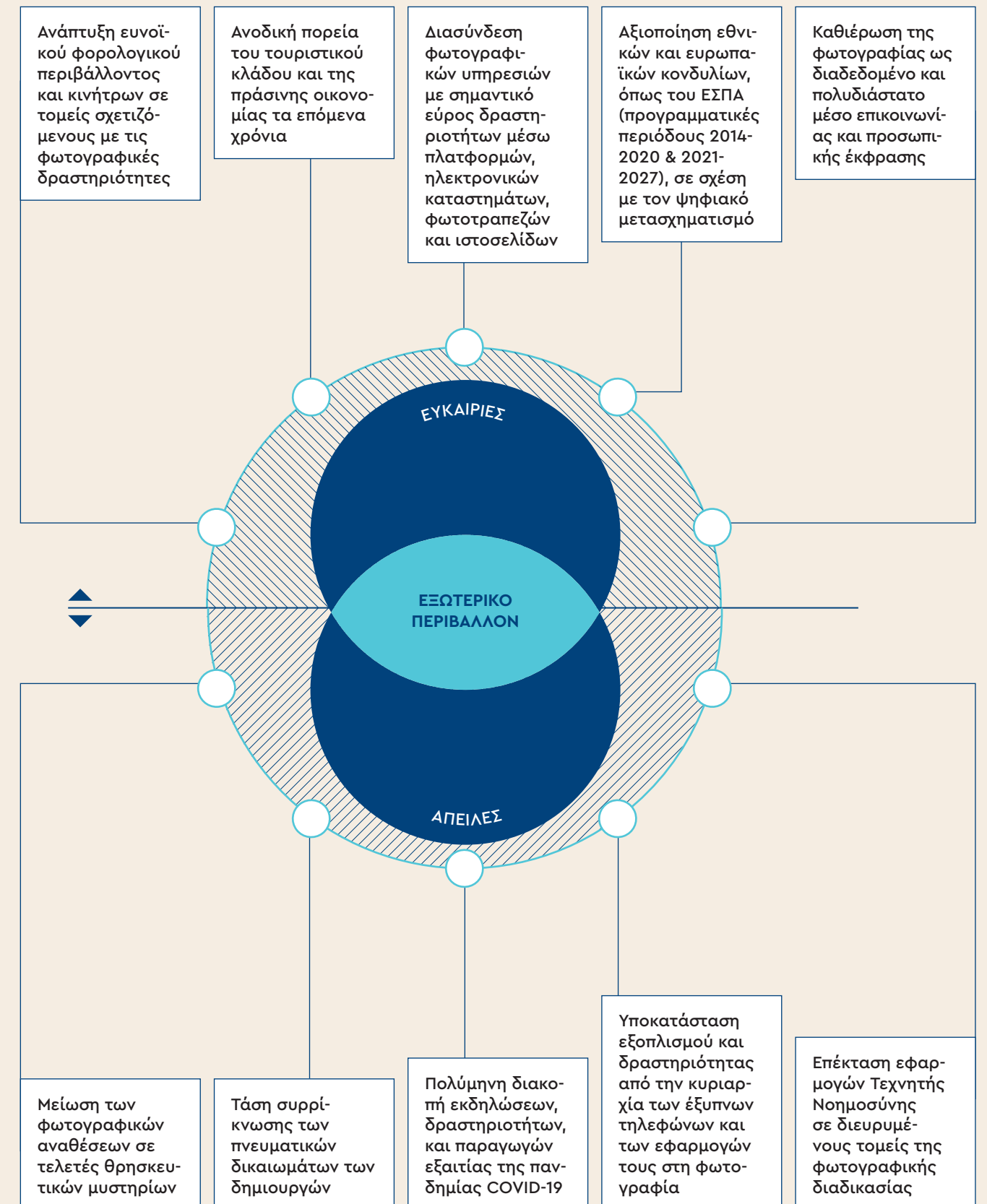
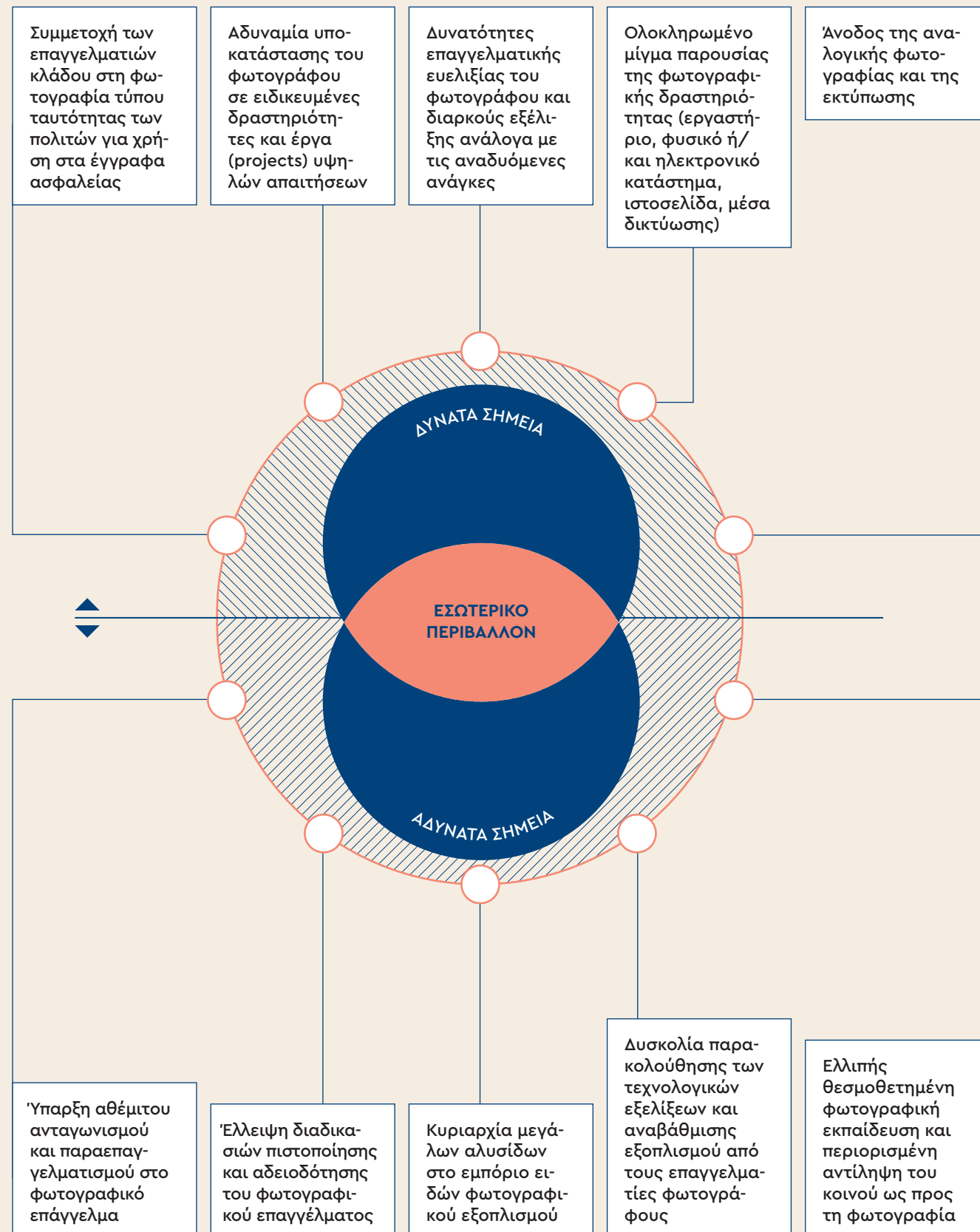
6. Ανάλυση SWOT του επαγγέλματος

Η ανάλυση **SWOT** αφορά στην καταγραφή των δυνατών και αδύνατων σημείων, των μελλοντικών ευκαιριών και των δυνητικών απειλών, όπως προέκυψαν με βάση το σύνολο της μελέτης του επαγγέλματος.

Τα Δυνατά (**Strengths**) και Αδύνατα σημεία (**Weaknesses**) προκύπτουν από την ανάλυση του εσωτερικού περιβάλλοντος και αφορούν σε βασικά ευρήματα που καταγράφηκαν από την συνολική μελέτη και ανάλυση του επαγγέλματος. Σχετίζονται κυρίως με την υφιστάμενη κατάσταση και χρησιμεύουν στην αναγνώριση κρίσιμων παραμέτρων που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στην λειτουργία του επαγγέλματος.

Οι Ευκαιρίες (**Opportunities**) και Απειλές (**Threats**) εντοπίζονται κυρίως στο εξωτερικό περιβάλλον και σχετίζονται με προοπτικές και μελλοντικές τάσεις που αναδείχθηκαν από τη διαδικασία διερεύνησης του επαγγέλματος. Οι μελλοντικές ευκαιρίες μπορούν να αναδείξουν νέα πεδία δραστηριότητας και ανάπτυξης του επαγγέλματος, ενώ οι δυνητικές απειλές λειτουργούν ως σήματα κινδύνου επερχόμενων μεταβολών.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η βιομηχανία της εικόνας βρίσκεται σε φάση δομικών μετασχηματισμών, οι οποίοι συνδέονται και με τεχνολογικές εξελίξεις διαφορετικών πεδίων έρευνας. Η φωτογραφία αποτελεί κατεξοχήν μορφή επικοινωνίας και προσωπικής έκφρασης με το επάγγελμα να εντάσσεται δυναμικά σε ένα δημιουργικό πλέγμα δραστηριοτήτων. Παράλληλα, έντονο ζήτημα αποτελεί και ο ανταγωνισμός λόγω της ύπαρξης) του παραεπαγγελματισμού, ιδιαίτερα την στιγμή που η διόγκωση των φωτογραφικών εφαρμογών μέσα από την καθολικότητα της χρήσης των έξυπνων τηλεφώνων αφαιρεί σημαντικό ποσοστό κύκλου εργασιών της φωτογραφικής αγοράς. Στη βάση αυτή, σημείο προβληματισμού παραμένει η διερεύνηση των προτάσεων σχετικά με ποιους όρους ο επαγγελματίας φωτογράφος θα εξελίσσεται και το πως μεγαλύτερο τμήμα του κοινού θα εισέλθει στην ουσία της φωτογραφικής εικόνας και του μέσου.

7. Διαμόρφωση στρατηγικών προτάσεων προσαρμογής

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

7.2

Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

7.3

Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Ο Οδικός Χάρτης ολοκληρώνεται με την παρουσίαση στρατηγικών προτάσεων και δράσεων σε σχέση με τις πιο σημαντικές τάσεις και δυναμικές. Οι προτάσεις διακρίνονται σε δύο (2) επίπεδα:

- i. Επαγγελματικό-κλαδικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που μπορεί να αναληφθούν σε επίπεδο επαγγελματιών/συλλογικών οντοτήτων
- ii. Θεσμικό, το οποίο αφορά σε δράσεις που θα προωθηθούν σε θεσμικό επίπεδο, σε σχετικούς φορείς και θεσμούς πολιτικής.

Στη βάση αυτή, αποτυπώνονται οι σημαντικότερες προτεινόμενες παρεμβάσεις και στα δύο επίπεδα, επισημαίνοντας παράλληλα εκείνες τις προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

Περιγραφή πλαισίου στρατηγικής:

Σε εθνικό επίπεδο, στον τομέα των φωτογραφικών δραστηριοτήτων, δεν εντοπίζονται μεγάλοι επιχειρηματικοί σχηματισμοί ή αλυσίδες καθώς η φωτογραφική υπηρεσία ως εργασία φέρει έντονα το προσωπικό στοιχείο. Κεντρικό ζητούμενο για το επάγγελμα παραμένει – και ειδικά εν μέσω υγειονομικής και οικονομικής κρίσης – το πως η αγορά θα μπορέσει να δεχτεί ένα βασικό επίπεδο ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας, ώστε να αναδειχθεί τόσο η θετική εικόνα του επαγγέλματος όσο και μια αξιοπρεπής αμοιβή.

Με δεδομένο ότι υπάρχουν πολλοί αλληλένδετοι παράγοντες που επηρεάζουν το επάγγελμα του φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων, καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικό η κυβερνητική πολιτική - σε βάθος χρόνου και σε ένα ρεαλιστικό πλαίσιο διευθέτησης υποχρεώσεων και διατήρησης της εργασίας - να συνδράμει ενεργά στη στήριξη του συγκεκριμένου τομέα επιφέροντας παράλληλα και ευρύτερα οφέλη για το κοινωνικό σύνολο.

Σε κάθε περίπτωση – πέραν του απαραίτητου σχεδιασμού των διαδικασιών πιστοποίησης του επαγγέλματος, της κατάρτισης των επαγγελματιών και τη διαμόρφωση μιας συνολικής πολιτικής για τη φωτογραφία – για τον επαγγελματία φωτογράφο, σε προσωπικό επίπεδο, το διακύβευμα έχει κατ' αρχήν να κάνει και με την εύρεση εκείνου του δυναμικού σημείου ισορροπίας στο οποίο η ειδίκευση, η αναγνώριση και η καθιέρωση θα μπορεί να συνδυάζεται με τη δυνατότητα ευελιξίας ως προς τις μεταβαλλόμενες προοπτικές και δυνατότητες της αγοράς.

Οι προτάσεις για την – κατά το δυνατόν – προετοιμασία και προσαρμογή του επαγγέλματος συνδέονται με το συνολικό πλαίσιο μελέτης των παραγόντων αλλαγής.

7.1

Προτάσεις σε επαγγελματικό/ κλαδικό επίπεδο

Αναλύονται οι σημαντικότερες από τις προτάσεις που αναδείχτηκαν σε επαγγελματικό/κλαδικό επίπεδο και χρήζουν άμεσης προτεραιότητας.

1. Σχεδιασμός και υλοποίηση διαδικασίας πιστοποίησης και αδειοδότησης του φωτογραφικού επαγγέλματος

Παρ'όλη την ύπαρξη προσδιορισμένου πλαισίου και επαγγελματικού περιγράμματος και θεσμοθετημένης φωτογραφικής εκπαίδευσης – τόσο σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και σε επίπεδο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης η καθ' ολοκληρία πιστοποίηση του φωτογραφικού επαγγέλματος δεν έχει θεσμοθετηθεί. Αναφερόμαστε ειδικότερα στην ανάγκη δημιουργίας όρων και κανονισμών, οι οποίοι θα καθορίσουν με ποια ουσιαστικά και τυπικά προσόντα θα μπορεί κάποιος να ασκήσει το επάγγελμα του φωτογράφου – ειδικού ψηφιακών λήψεων. Οι νεοεισερχόμενοι στο χώρο, πέραν των οδών της τριτοβάθμιας, της μεταδευτεροβάθμιας και των ειδικών κατευθύνσεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, θα μπορούσαν να εισέρχονται επαγγελματικά στον κλάδο κατόπιν επιτυχούς παρακολούθησης πιστοποιημένων σεμιναρίων. Σε σχέση με τους υπάρχοντες επαγγελματίες φωτογράφους, η πιστοποίηση και η αδειοδότηση του επαγγέλματος θα μπορούσε, σε συνδυασμό με την ολοκληρωμένη παρακολούθηση ειδικευμένων σεμιναρίων, να διαμορφώνεται ανάλογα με την επίσημη καταγεγραμμένη εμπειρία και την ύπαρξη αναγνωρισμένου φωτογραφικού έργου.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Διεξαγωγή και εκπόνηση εξειδικευμένης μελέτης σε σχέση με τα στάδια και τη διαδικασία πιστοποίησης.
- Ακριβής καταγραφή φωτογράφων και δημιουργία μητρώου επαγγελματιών.
- Αναβάθμιση επιπέδου αναγνωσιμότητας και αποδοχής των κλαδικών φορέων και οργανώσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.
- Παροχή ειδικών διαπιστεύσεων για φωτογραφικές εργασίες σε συγκεκριμένους χώρους.
- Καθιέρωση ιδιωτικών συμφωνητικών στην ανάληψη φωτογραφικών εργασιών.
- Προβολή της αδυναμίας υποκατάστασης του ρόλου του επαγγελματία φωτογράφου σε φωτογραφικές εργασίες υψηλών απαιτήσεων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Μείωση παραεπαγγελματισμού και αθέμιτου ανταγωνισμού.
- Μείωση της φοροδιαφυγής και της αδήλωτης εργασίας.
- Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας των φωτογράφων και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πολιτών.
- Αναβάθμιση και συνολική αποδοχή της φωτογραφίας, του επαγγέλματος και των φορέων εκπροσώπησης.
- Καθιέρωση σχέσης ανάμεσα σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο αμοιβής και στην παροχή ποιοτικά αναβαθμισμένου επιπέδου υπηρεσιών.
- Ανάπτυξη δικλείδων ασφαλείας στο λογισμικό εφαρμογών, ώστε η επαγγελματική λήψη, επεξεργασία και εκτύπωση φωτογραφίας να διενεργείται πιστοποιημένα από επαγγελματίες φωτογράφους και εργαστήρια.

2. Κατάρτιση επαγγελματιών φωτογράφων σε ειδικευμένους τομείς υπηρεσιών

Το φωτογραφικό επάγγελμα αποτελεί – κατά βάση – δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών, παραγωγής εντάσεως εργασίας. Στα προηγούμενα χρόνια, παρατηρήθηκε στον κλάδο ραγδαία επέκταση σεμιναρίων κατάρτισης και επιμόρφωσης από ιδιωτικούς φορείς, τα οποία – σε συνδυασμό με την υπερπληροφόρηση – συντελούν στον αποπροσανατολισμό των επαγγελματιών σε μια αγορά εργασίας που παρουσιάζει τάσεις συρρίκνωσης. Σήμερα, ωστόσο, αναμένεται σχετική εξισορρόπηση αυτής της διάστασης εξαιτίας αφενός της μείωσης του αριθμού των προσφερόμενων σεμιναρίων και αφετέρου της ειδικεύσης που οι επαγγελματίες φωτογράφοι πλέον αναζητούν σοβαρά βάσει προσωπικής έρευνας. Με δεδομένη τη φύση του επαγγέλματος, άμεσα εξαρτώμενης από ευρύτερες τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις, κρίνεται σημαντική η αρωγή των θεσμικών οργάνων προς παροχή επιδοτούμενων σεμιναρίων με στόχευση σε αναδυόμενους τομείς της φωτογραφικής εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η συνεισφορά επιλεγμένων ιδιωτικών φορέων επιμόρφωσης και κατάρτισης επιφέρει συνέργειες, οι οποίες – υπό προϋποθέσεις – θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν περαιτέρω και στην ανάπτυξη των διαδικασιών πιστοποίησης και αδειοδότησης του επαγγέλματος.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Κατάρτιση ολοκληρωμένου προγράμματος διεξαγωγής πιστοποιημένων σεμιναρίων στους επαγγελματίες. Σύνδεση με διαδικασίες πιστοποίησης και αδειοδότησης επαγγέλματος.
- Καθιέρωση προγραμμάτων δια βίου επιμόρφωσης βάσει των τεχνολογικών μεταβολών και των αναδυόμενων κάθε φορά αναγκών.
- Σύνδεση με τα προγράμματα σπουδών του τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και της ειδικότητας Τέχνη Φωτογραφίας των Δημόσιων και Ιδιωτικών ΙΕΚ. Συνέργειες με τις πρακτικές ασκήσεις των φοιτητών και των σπουδαστών.
- Ανάδειξη του δεδομένου ότι ο κάθε τομέας της φωτογραφικής δραστηριότητας απαιτεί επένδυση σε ειδικευμένη εκπαίδευση, επιμόρφωση, σχετικό εξοπλισμό και ειδικό χρόνο.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Διαρκής γνώση και ενημέρωση των επαγγελματιών φωτογράφων σε ζητήματα αλλαγών τεχνολογίας και μεταβολών του οικονομικού περιβάλλοντος.
- Διασύνδεση επαγγελματιών, σπουδαστών, ακαδημαϊκών, ατόμων και φορέων του επιχειρηματικού κόσμου και του πολιτισμού.
- Ποιοτική αναβάθμιση φωτογραφικού έργου.
- Σύνδεση αγοράς εργασίας με σπουδές και κατευθύνσεις της θεσμοθετημένης εκπαίδευσης (Τριτοβάθμια, Μεταδευτεροβάθμια, Δευτεροβάθμια Επαγγελματική Εκπαίδευση)
- Ενίσχυση των διαδικασιών πιστοποίησης και αδειοδότησης του επαγγέλματος.
- Παρακολούθηση των τεχνολογικών εξελίξεων και καθοδήγηση ως προς τις επιλογές αναβάθμισης του φωτογραφικού εξοπλισμού

3. Σχεδιασμός και υλοποίηση ενεργειών για τον περιορισμό των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 στο φωτογραφικό επάγγελμα

Εν όψει της εξέλιξης της πανδημίας COVID-19, η πλειοψηφία των επαγγελματιών αναμένει μείωση της ζήτησης σε φωτογραφικές υπηρεσίες καθώς αυτές συνδέονται με μια σειρά δραστηριοτήτων, οι οποίες έχουν περιορισθεί σημαντικά ή και διακοπεί. Υπό αυτό το πρίσμα, σε αρκετούς τομείς φωτογραφικών υπηρεσιών αναμένεται άμεσα να σημειωθεί αύξηση του εσωτερικού ανταγωνισμού καθώς θα υπάρξει πλεονάζουσα προσφορά εργασίας. Σε μια τέτοια συνθήκη, σημειώνεται ο έντονος προβληματισμός σχετικά με την προοπτική πτώσης των τιμών σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα και την πιθανότητα επαναφοράς στα επίπεδα πριν την υγειονομική κρίση να θεωρείται περιορισμένη. Ειδικότερα, η πρόβλεψη για συμπίεση των αμοιβών αφορά καταρχάς στη "βάση της πυραμίδας" με συνέπεια οι επαγγελματίες που εστιάζουν σε ένα πρωταρχικό επίπεδο ποιότητας να πιεστούν ιδιαίτερα από τον ανταγωνισμό με συνέπεια η περαιτέρω πτώση στην ποιότητα των υπηρεσιών και στην εικόνα του επαγγέλματος να θεωρείται αναπόφευκτη.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Ενεργή σύνδεση των επαγγελματιών φωτογράφων με τους φορείς εκπροσώπησης του κλάδου.
- Διαρκής μελέτη και αξιοποίηση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων του κράτους.
- Ανάλυση και μείωση του κόστους λειτουργίας διατηρώντας την υψηλή ποιότητα υπηρεσιών.
- Εργασία για την εξασφάλιση είσπραξης αμοιβών σε σχέση με παρελθούσες φωτογραφικές εργασίες.
- Προβολή και διεκδίκηση αιτημάτων των ΠΟΦ και ΣΕΚΑΦ για τη βιωσιμότητα του κλάδου κατά την εξέλιξη των συνεπειών της πανδημίας.
- Εκπόνηση μακροχρόνιων επιχειρηματικών πλάνων και εξωστρέφεια προς νέες αγορές.
- Διατήρηση αξιοπιστίας στους προμηθευτές και παροχή στήριξης στους υγιείς πελάτες.
- Ευνοϊκή περίοδος αναβάθμισης εξοπλισμού υπό την προϋπόθεση ύπαρξης επαρκούς ρευστότητας.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Διατήρηση ισορροπίας στη σχέση ποιότητας και αμοιβής της φωτογραφικής υπηρεσίας.
- Αξιοποίηση αποδοτικών τρόπων αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων σε κανονικές συνθήκες λειτουργίας.
- Περιορισμός του ποσοστού των φωτογράφων που εγκαταλείπουν το επάγγελμα.
- Ενίσχυση της θέσης και του ρόλου των φορέων εκπροσώπησης του φωτογραφικού επαγγέλματος.

Άλλες προτάσεις στρατηγικής που προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν αφορούν στις ακόλουθες:

Συνεργατικοί σχηματισμοί Ελλήνων κατασκευαστών φωτογραφικών ειδών και εξοπλισμού με φωτογραφικά καταστήματα και εργαστήρια

Σημειώνεται ότι τμήμα επαγγελματιών της χώρας εστιάζει δυναμικά στην κατασκευή και παραγωγή ποιοτικών προϊόντων, τα οποία σχετίζονται με τον κλάδο φωτογραφικών δραστηριοτήτων. Αναφερόμαστε ενδεικτικά σε ειδικευμένους κατασκευαστές πλαισίων παρουσίασης φωτογραφιών, υλικού φωτογραφικής επικόλλησης καθώς και συστημάτων μηχανών βιβλιοδεσίας για ψηφιακά βιβλία και φωτογραφικά άλμπουμ. Η σύγχρονη προβολή και η επέκταση του ελληνικού ψηφιακού βιβλίου και φωτογραφικού άλμπουμ δύνανται για το φωτογραφικό κατάστημα και εργαστήριο να αποτελέσει μέσο αναχαίτισης της απώλειας εσόδων από τον περιορισμό της εκτύπωσης φωτογραφιών. Στην ίδια λογική, επανάκτηση τμήματος της λιανικής πώλησης μπορεί να επέλθει και μέσω της τοποθέτησης ελληνικών χειροποίητων προϊόντων, όπως ειδικές κατασκευές πλαισίωσης της φωτογραφίας, κορνίζες, φωτογραφικά δώρα, λευκώματα και σχετικά είδη ρουχισμού.

Αναβάθμιση οπτικής ταυτότητας των βασικών φορέων εκπροσώπησης του επαγγέλματος

Παρ' όλη τη δημοφιλία της φωτογραφίας και την καθιέρωσή της στο διαδίκτυο, κυριαρχεί η έλλειψη κουλτούρας αναφορικά με τον ρόλο του φωτογράφου και της παρεχόμενης υπηρεσίας. Σε κάθε περίπτωση, τόσο μέσω της φυσικής παρουσίας όσο και στο πλαίσιο λειτουργίας του φωτογραφικού καταστήματος, αποκτά εκ νέου σημασία η ύπαρξη της διαπροσωπικής επαφής. Οι φωτογράφοι οφείλουν να δουλέψουν – συλλογικά και ατομικά για την αναβάθμιση της εικόνας του επαγγέλματος αναδεικνύοντας ότι ο φωτογράφος δημιουργός έχει σοβαρό λόγο ύπαρξης. Η ανάγκη ενίσχυσης της οπτικής ταυτότητας των βασικών φορέων εκπροσώπησης του επαγγέλματος, σε επίπεδο συλλόγων, ενώσεων και κλαδικής εκπροσώπησης, αποτελεί βασική προτεραιότητα. Σε ένα αρχικό στάδιο αναφερόμαστε στη μελετημένη εφαρμογή των λογοτύπων και των διακριτών χαρακτηριστικών, στην αναβάθμιση της διαδικτυακής παρουσίας καθώς και στη γραφιστική βελτίωση των επίσημων ανακοινώσεων.

Δημιουργία συνεργειών με βάση την αναλογική φωτογραφία.

Στην τρέχουσα περίοδο, εντοπίζεται αύξηση του ενδιαφέροντος του κοινού για την αναλογική φωτογραφία. Συνολικά, εντοπίζεται τόνωση της σχετικής αγοράς, γεγονός που αποτελεί ένδειξη ότι η αναλογική φωτογραφία καθίσταται εκ νέου δημοφιλής και αρκετοί φωτογράφοι επιθυμούν είτε συνύπαρξη είτε και διαφοροποίηση σε σχέση με την ψηφιακή πραγματικότητα. Εκφράζεται συγκρατημένη αισιοδοξία για σταδιακή επάνοδο των φωτογραφικών εκτυπώσεων ενώ προβάλλεται σοβαρά και η αντίληψη ότι η φωτογραφική διαδικασία ολοκληρώνεται με την εκτύπωση του φωτογραφικού έργου και την πλαισιωμένη παρουσίαση του σε οργανωμένο εκθεσιακό χώρο. Καθώς η αναλογική τεχνολογία επανεντάσσεται οργανικά στη θεσμοθετημένη φωτογραφική εκπαίδευση η ανάπτυξη ερασιτεχνικών φωτογραφικών ομάδων επιζητεί άμεσα την απόκτηση σχετικής γνώσης και εμπειρίας. Υπό την προοπτική αυτή, η ενίσχυση συνεργειών ανάμεσα σε έμπειρους και αναγνωρισμένους φωτογράφους, ειδικευμένα εργαστήρια, εκθεσιακούς χώρους και εμπορικά καταστήματα μπορεί να καλύψει αλλά και να επεκτείνει αυτή την ανάγκη.

7.2

Προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο

Αναφορικά με τις προτάσεις που αναδείχθηκαν σε θεσμικό επίπεδο, επισημαίνονται καταρχάς οι σημαντικότερες προτάσεις που χρήζουν άμεσης προτεραιότητας και προώθησης:

1. Διαμόρφωση Εθνικής Πολιτικής για τη Φωτογραφία

Στη βάση της προβληματικής για τη σύσταση Εθνικού Συμβουλίου Κινηματογραφίας δύνανται να εντοπιστεί και η ανάγκη δημιουργίας αντίστοιχου Εθνικού Συμβουλίου για τη Φωτογραφία. Αναφέρουμε ότι το 1995, σχετική πρόταση είχε τεκμηριωθεί και παρουσιασθεί διεξοδικά από αναγνωρισμένη ομάδα εργασίας υπό την Διεύθυνση του Τμήματος Εικαστικών Τεχνών του Υπουργείου Πολιτισμού στο πλαίσιο της μελέτης για την διαμόρφωση Εθνικής Πολιτικής για την Καλλιτεχνική Φωτογραφία. Με τη συμβολή εκπροσώπων από όλους των κλάδους της φωτογραφικής κοινότητας καθίσταται σημαντική η προσαρμογή της σημαντικής αυτής μελέτης στις νέες συνθήκες και η εκ νέου διαμόρφωση ενός Εθνικού Συμβουλίου Φωτογραφίας, το οποίο θα έχει ως στόχο την κατάρτιση και την εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών για τη φωτογραφία συνολικά.

Προτεινόμενες ενέργειες

Η βασική περιγραφή των αρμοδιοτήτων του Εθνικού Συμβουλίου Φωτογραφίας ως όργανο δύνανται να καθορισθεί από τις ακόλουθες συνιστώσες:

- Εκπροσώπηση της φωτογραφικής κοινότητας στα Υπουργεία Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων καθώς και Πολιτισμού & Αθλητισμού.
- Επεξεργασία των όρων και των κανονισμών της διαδικασίας αδειοδότησης του φωτογραφικού επαγγέλματος και τήρηση της νομοθεσίας.
- Επεξεργασία και εισήγηση προτάσεων και εφαρμογών σε σχέση με ευρωπαϊκά προγράμματα στήριξης.
- Εισήγηση πολιτικών και προσώπων για στελέχωση φορέων και δομών σε σχέση με τη φωτογραφία.
- Υποστήριξη φωτογραφικών φορέων, φεστιβάλ, συνεδρίων, εκδόσεων, παραγωγής φωτογραφικού έργου και καθιέρωση εθνικών βραβείων ανάλογα με τον τομέα δραστηριότητας.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Καθολική στήριξη φωτογραφικού επαγγέλματος και διευκόλυνση ως προς τη διαδικασία πιστοποίησης του.
- Αναβάθμιση του παραγόμενου φωτογραφικού έργου και διεύρυνση της αντίληψης της φωτογραφίας ως αυτόνομης καλλιτεχνικής δημιουργίας.
- Επέκταση των σπουδών φωτογραφίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και ολοκληρωμένη ένταξη μαθημάτων οπτικού αλφαριθμητισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Ένταξη της φωτογραφίας ως αυτόνομου τομέα στις Ανώτατες Σχολές Καλών Τεχνών και στο Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας.
- Παρακολούθηση, διάσωση, συντήρηση και ψηφιοποίηση σημαντικών φωτογραφικών αρχείων.

2. Ενίσχυση του επιπέδου προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών και των νόμιμων κατόχων τους

Στο πλαίσιο της κατανόησης των νομοθετημάτων της 17ης Απριλίου και της 20ης Μαΐου 2019 της ΕΕ, σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και για βασικές επιγραμμικές μεταδόσεις, σε συνάρτηση με τη λειτουργία του φωτογραφικής δραστηριότητας, τονίζεται η ανάγκη για βελτίωση και περαιτέρω προσαρμογές. Ως κομβικό σημείο κρίνεται απαραίτητα η αποσαφήνιση μεταξύ του ρόλου των δημιουργών και των μεσαζόντων στην αλυσίδα αξίας της εικόνας, καθώς εντάσσονται στην ίδια κατηγορία διαφορετικού επιπέδου δραστηριότητες όπως εκδότες, δημοσιογράφοι, φωτογράφοι. Στην ίδια λογική εντοπίζεται και η ανάγκη διαφορετικής νομικής αντιμετώπισης ανάμεσα σε εταιρείες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι οποίες εμπλέκονται ποικιλοτρόπως σε ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας και σε οργανισμούς που σκοπό έχουν την προστασία των δικαιωμάτων των δημιουργών. Επίσης, ιδιαίτερης σημασίας είναι ο ορθός καθορισμός της απόδοσης της εύλογης αμοιβής στους δημιουργούς συναρτήσει των επιγραμμικών μεταδόσεων και της αποθήκευσης υλικού που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο.

Προτεινόμενες ενέργειες

- Ύπαρξη ρητής ανεξάρτητης διάταξης για έργα που αφορούν στη στατική εικόνα.
- Διεξαγωγή έρευνας για την διαλεύκανση ζητημάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σε σχέση με σημαντικό φωτογραφικό υλικό.
- Αξιοποίηση της φωτογραφικής δημιουργίας από τις πλατφόρμες κατόπιν αδειοδότησης και με απευθείας αμοιβή προς τον δημιουργό.
- Έλεγχος εισαγωγών σε εξοπλισμό, λογισμικό και υλικό, το οποίο χρησιμοποιείται για επιγραφές, ώστε να καθοριστεί επαρκώς το ποσοστό της εύλογης αμοιβής.
- Σύστημα άμεσης προσαρμογής της νομοθεσίας στις διαρκείς και ταχύτατες τεχνολογικές εξελίξεις.
- Αποφυγή εκχώρησης δικαιωμάτων σε φορείς που λειτουργούν με κριτήρια ελεύθερης αγοράς.
- Σύνδεση με εθνικούς και συλλογικούς φορείς διαχείρισης πνευματικών δικαιωμάτων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

- Εμπέδωση ρόλου του τύπου, των μεγάλων ηλεκτρονικών ΜΜΕ, των πλατφορμών και των δημιουργών της εικόνας στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης.
- Δημιουργία κλίματος σεβασμού και προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων των φωτογράφων δημιουργών.
- Αναβάθμιση ποιότητας φωτογραφικού έργου και εικόνας των επαγγελματιών φωτογράφων προς το ευρύτερο κοινό.
- Απόκτηση σημαντικής δέσμης περιουσιακών και ηθικών εξουσιών του φωτογράφου επί της φωτογραφίας του.
- Καθιέρωση φωτογραφίας ως πνευματικό έργο και αποτέλεσμα καλλιτεχνικής δημιουργίας.

3. Μέτρα βελτίωσης του οικονομικής δραστηριότητας σε τομείς σχετιζόμενους με το φωτογραφικό επάγγελμα

Ο τομέας του πολιτισμού και των δημιουργικών βιομηχανιών αποτελεί τον τρίτο μεγαλύτερο εργοδότη στην ΕΕ, μετά τους τομείς των κατασκευών και των τροφίμων και ποτών. Ο τομέας είναι υψηλής σπουδαιότητας καθώς εντάσσεται στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης από μεγάλο αριθμό χωρών ενώ αναμένεται να αναβαθμιστεί περαιτέρω μέσω των προγραμμάτων «Δημιουργική Ευρώπη 2021-2027» και «Ορίζοντας Ευρώπη». Υπάρχει άρρηκτη συσχέτιση της εξέλιξης του φωτογραφικού κλάδου με το επίπεδο ανάπτυξης της οικονομίας. Κατ' επέκταση, σοβαρό τμήμα των δυσκολιών σχετίζεται άμεσα με την λειτουργία του οικονομικού κύκλου κατά τη φάση της κρίσης σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Πέραν των αναγκαίων άμεσων ενισχύσεων προς την αντιμετώπιση των επιπτώσεων, τονίζεται η αναμονή του κλάδου για τις κυβερνητικές αποφάσεις σε σχέση με τομείς που ορίζουν πεδία εφαρμογής του επαγγέλματος όπως τουρισμός, εκδηλώσεις, αθλητικές δραστηριότητες, παραγωγές θεαμάτων. Σε κάθε περίπτωση, στην προοπτική οικονομικής επέκτασης, αναμένεται να αναθερμανθούν δραστηριότητες, οι οποίες συσχετίζονται άμεσα με το φωτογραφικό επάγγελμα.

Προτεινόμενες ενέργειες
<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία ειδικών σεμιναρίων κατάρτισης για την συμμετοχή των επαγγελματιών φωτογράφων σε προγράμματα χρηματοδότησης. Κίνητρα για δημιουργία και αναβάθμιση επαγγελματικών ιστοτόπων και ηλεκτρονικών καταστημάτων. Μείωση φορολογικών επιβαρύνσεων και ασφαλιστικών εισφορών και ειδικά κίνητρα για την είσοδο νέων επαγγελματιών στον φωτογραφικό τομέα. Ένταξη των φωτογραφικών υπηρεσιών στη δέσμη μέτρων που αφορούν τις πληττόμενες επιχειρήσεις για το διάστημα εκδήλωσης των επιπτώσεων της πανδημίας Επέκταση των λειτουργιών ψηφιοποίησης και αξιοποίηση έμπειρων επαγγελματιών φωτογράφων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα
<ul style="list-style-type: none"> Επέκταση συνεργειών της φωτογραφικής δραστηριότητας με τομείς της ευρύτερης οικονομικής δραστηριότητας. Ολοκληρωμένο μίγμα φυσικής και ψηφιακής παρουσίας της φωτογραφικής δραστηριότητας. Βελτίωση του επιπέδου ανταγωνιστικότητας Αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων ανάκαμψης. Περιορισμός του ποσοστού των φωτογράφων που εγκαταλείπουν το επάγγελμα. Κίνητρο προς τη νομιμότητα και τη διαφάνεια στις συναλλαγές.

Άλλες προτάσεις σε θεσμικό επίπεδο όπως προέκυψαν στο πλαίσιο των διαδικασιών διερεύνησης του επαγγέλματος και κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν:

Επιμόρφωση επαγγελματιών φωτογράφων και ενημέρωση του κοινού σε σχέση με τα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Τονίζεται ότι το ζήτημα της Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνδέεται άρρηκτα με ένα πλήθος διαρκώς μεταβαλλόμενων παραμέτρων – των οποίων η τακτική παρακολούθηση είναι εξαιρετικά δύσκολη – όπως ευρύτερες τεχνολογικές εξελίξεις, νομικό πλαίσιο παρουσίας και προβολής στο διαδίκτυο, λειτουργία του τύπου, των πλατφορμών, των φωτογραφικών τραπεζών και πρακτορείων. Στο πλαίσιο αυτό, πέραν της τακτικής ενημέρωσης και παρακολούθησης επιμορφωτικών σεμιναρίων, υπογραμμίζεται ότι ο φωτογράφος οφείλει να υπογράψει κατάλληλες συμβάσεις για χρήση / εκμετάλλευση των φωτογραφιών του και να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να αξιώνει την προστασία των δικαιωμάτων του. Αναλόγως, ο χρήστης φωτογραφιών οφείλει να εκκαθαρίζει τα δικαιώματα των φωτογραφιών που προτίθεται να χρησιμοποιήσει και να λαμβάνει τις απαραίτητες άδειες, όταν αυτό απαιτείται, ανάλογα με το είδος της χρήσης.

Δημιουργία ψηφιακών αποθετηρίων και διάσωση φωτογραφικού και οπτικοακουστικού υλικού

Τα τελευταία χρόνια εντοπίζεται όλο και πιο συχνά σημαντικό ερασιτεχνικό υλικό (φωτογραφικό - κινηματογραφικό φιλμ ή φωτογραφίες) σε οικογενειακά αρχεία και συλλογές. Από άποψη περιεχομένου εντοπίζονται καταγεγραμμένα σημαντικά γεγονότα από νεότερες οπτικές γωνίες ενώ το μέρος του υλικού που αφορά «οικογενειακό περιεχόμενο» προσφέρεται για ένα ευρύ επιστημονικό φάσμα μελετών λειτουργώντας και ως ερευνητικό εργαλείο. Ταυτόχρονα – και μέσω της ταχείας εξέλιξης ομάδων ειδικού ενδιαφέροντος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης – το ενδιαφέρον του ευρύτερου κοινού σε σχέση με οπτικό υλικό περιεχομένου περασμένων δεκαετιών αναπτύσσεται ραγδαία. Στο πλαίσιο αυτό, η διάσωση, αρχειοθέτηση και ψηφιοποίηση του καταγεγραμμένου σε φιλμ υλικού καθώς και η ευρύτερη διάδοσή του συστήνουν δυναμική τάση, στην οποία ο επαγγελματίας φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων αποκτά πολυποίκιλο ρόλο.

7.3 Σύνοψη στρατηγικών προτάσεων – χρονοδιάγραμμα

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Σχεδιασμός και υλοποίηση διαδικασίας πιστοποίησης και αδειοδότησης του φωτογραφικού επαγγέλματος	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών		●	●
Κατάρτιση επαγγελματιών φωτογράφων σε ειδικευμένους τομείς υπηρεσιών	Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες		●	
Σχεδιασμός και υλοποίηση ενεργειών για τον περιορισμό των συνεπειών της πανδημίας COVID-19 στο φωτογραφικό επάγγελμα	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών	●	●	
Συνεργατικοί σχηματισμοί Ελλήνων κατασκευαστών φωτογραφικών ειδών και εξοπλισμού με φωτογραφικά καταστήματα και εργαστήρια	Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες		●	●
Αναβάθμιση οπτικής ταυτότητας των βασικών φορέων εκπροσώπησης του επαγγέλματος	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών		●	
Δημιουργία συνεργειών με βάση την αναλογική φωτογραφία	Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες, Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης		●	●

Στρατηγική πρόταση	Εμπλεκόμενα μέρη	Χρόνος υλοποίησης		
		Βραχυπρόθεσμα (0-1 έτη)	Μεσοπρόθεσμα (1-3 έτη)	Μακροπρόθεσμα (3+ έτη)
Διαμόρφωση Εθνικής Πολιτικής για τη Φωτογραφία	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης		●	
Ενίσχυση του επιπέδου προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών και των νόμιμων κατόχων τους	Θεσμοί πολιτικής, Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών		●	●
Μέτρα βελτίωσης της οικονομικής δραστηριότητας σε τομείς σχετιζόμενους με το φωτογραφικό επάγγελμα	Θεσμοί πολιτικής, Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες	●	●	
Επιμόρφωση επαγγελματιών φωτογράφων και ενημέρωση του κοινού σε σχέση με τα ζητήματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Φορείς εκπροσώπησης επαγγελματιών, Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης,	●	●	
Δημιουργία ψηφιακών αποθετηρίων και διάσωση φωτογραφικού και οπτικοακουστικού υλικού	Φορείς εκπαίδευσης/ κατάρτισης, Επιχειρήσεις, Επαγγελματίες		●	●

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Αγραφιώτης, Δ., Αθανασόπουλος, Γ., Αντωνιάδης, Κ., Γεώργιου, Α., Καλλιγά, Λ., Μωρεσόπουλος, Σ., Παναγιώτοπουλος, Ν., Παπαγιάννη, Β., Σταθάτος, Γ., 1995. *Εθνική πολιτική για την καλλιτεχνική φωτογραφία*, Αθήνα: Διεύθυνση Καλών Τεχνών-Τμήμα Εικαστικών Τεχνών Υπουργείου Πολιτισμού.

Βλαχάκη, Φ. (Υπεύθ. Έργου), 2011. *Τα πράσινα επαγγέλματα στην Ελλάδα και οι νέες απαιτούμενες δεξιότητες*, Νέα Ιωνία: Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Επαγγελματικών Προσόντων (ΕΟΠΠΕΠ). Διαθέσιμο στο: <http://www.eiead.gr/publications/docs/2015/2222.pdf> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Δελεβέγκος, Δ., 2020. Κατάθεση προσφορών από πέντε κοινοπραξίες για τις νέες ταυτότητες. *Η Καθημερινή*, 2 Σεπτεμβρίου. Διαθέσιμο στο <https://www.kathimerini.gr/economy/business/1094253/katathesi-prosforon-apo-pente-koino-praxies-gia-tis-nees-taytotites/> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Ευσταθόπουλος, Γ., 2020. Σενάρια ανάκαμψης της οικονομία στη μετα-Covid19 εποχή. *ΣοφοκλέουςIn*, 24 Μαΐου. Διαθέσιμο στο <https://www.sofokleousin.gr/senaria-anakampsi-tis-oikonomias-sti-meta-covid19-epoxi> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Καλδής, Π., & Γκιτάκου, Κ. (επιμ.), 2015. Συνδιάσκεψη φορέων και εκπροσώπων του φωτογραφικού κλάδου. *Φωτογράφος*, 12 Οκτωβρίου. Διαθέσιμο στο <http://www.foebus.gr/datafiles/file/Synantisi%20gia%20tin%20Epaggelmatiki%20Photographia%201.pdf> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Καλδής, Π., 2020. Η Saga των ταυτοτήτων. Ο κλάδος σε δίκαιη ανησυχία και επαγρύπνηση. *Photobusiness Weekly* (491), 10 Φεβρουαρίου, σελ. 1-5. Διαθέσιμο στο http://www.photobusiness.gr/PhotoBusinessWeekly/Photobusiness_weekly_491.pdf [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Καλδής, Π., 2020. Ανακατατάξεις στη φωτογραφική αγορά. *Photobusiness* (85), 2 Νοεμβρίου, σελ. 4. Διαθέσιμο στο https://www.photo.gr/PhotoBusiness/index_photoBusiness_85.html [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Καμχής, Μ., 2020. *Next Generation EU: η πρόκληση διαχείρισης του νέου μέσου ανάκαμψης της ΕΕ*. Αθήνα: Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ). Διαθέσιμο στο: <https://www.eliamep.gr/wp-content/uploads/2020/06/Policy-brief-121-Μάριος-Καμχής-final-1.pdf> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Κολοκυθάς, Κ., 2015. *Ψηφιακά μέσα στις οπτικοακουστικές τέχνες. Ένας εισαγωγικός οδηγός*. Αθήνα: Τμήμα Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών, Σχολή Καλλιτεχνικών Σπουδών ΤΕΙ Αθήνας, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Συγγράμματα και Βοηθήματα. Διαθέσιμο στο: <https://www.openbook.gr/psifiaka-mesa-stis-optikoakoustikes-texnes/> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Μαλτέζου, Φ., 2017. Κυκλική οικονομία και ψηφιακές τεχνολογίες. Εφαρμογές στην πετρελαϊκή βιομηχανία (O&G). *Energypress*, 25 Σεπτεμβρίου. Διαθέσιμο στο: <https://energypress.gr/news/kykliki-oikonomia-kai-psifiakes-tehnologies-efarmoges-stin-petrelaiki-viomihania-og> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Ξανθάκης, Α., 2008. *Ιστορία της ελληνικής φωτογραφίας. 1839–1970*, Τόμος Β. Αθήνα: Πάπυρος

Πετσίνη, Π., 2010. Φωτογραφία: Η περίοδος της θεσμικής και θεωρητικής πλαισίωσης. Σε: Παναγιωτόπουλος, Π., & Βαμβακάς, Β. (επιμ.), *Η Ελλάδα στη Δεκαετία του '80: Κοινωνικό, Πολιτικό και Πολιτισμικό Λεξικό*, Αθήνα: Το Πέρασμα, σ. 642–644

Πρωτοπαπαδάκης, Π., 2018. *Η αυτοαπασχόληση στην Ευρώπη και την Ελλάδα: Διαχρονική επιλογή και ανθεκτική πραγματικότητα*. Αθήνα: Ερευνητικά Κείμενα ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ.

Σκοπελίτου, Θ., Σταμέλος, Σ., Μαργαρίτης, Σ., 2019. *Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας. Χαρακτηριστικά των ανέργων σύμφωνα με τα δεδομένα της εγγεγραμμένης εργασίας του ΟΑΕΔ*, Αθήνα: ΟΑΕΔ. Διαθέσιμο στο: <https://docplayer.gr/163468113-Mihanismos-diagnosis-anagkon-ago-ras-ergasias.html> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Σταθάτος, Γ., Σκαρπιά-Χόϊπελ, Ξ., Σκαλτσά, Μ. (επίμ.), 2007. *Εικόνα και είδωλο. Η νέα ελληνική φωτογραφία, 1975–1995*. Θεσσαλονίκη: Υπουργείο Πολιτισμού, Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Τζίμας, Τ., 2009. Επάγγελμα Φωτογράφος, *Photo Business Weekly* (46), 30 Νοεμβρίου, σελ.1–6. Διαθέσιμο στο: http://www.photobusiness.gr/PhotoBusinessWeekly/Photobusiness_weekly_46.pdf [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Τζίμας, Τ., 2020. Φιλμ.. κι ας είναι ληγμένοι! Μόδα, νοσταλγία ή φυσιολογική αντίδραση;, *Photo Business Weekly* (511), 6 Ιουλίου, σελ. 2. Διαθέσιμο στο: http://www.photobusiness.gr/PhotoBusinessWeekly/Photobusiness_weekly_511.pdf [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Τζίμας, Τ., (επιμ.) 2020. Οι επιπτώσεις της κρίσης Covid-19 στους επαγγελματίες του imaging. Τα πορίσματα της μεγάλης έρευνας, *Photo Business Weekly* (512), 13 Ιουλίου, σελ. 4–19. Διαθέσιμο στο: http://www.photobusiness.gr/PhotoBusinessWeekly/Photobusiness_weekly_512.pdf [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Χίου, Θ., 2017. © Lick on Copyright. Φωτογραφία και Πνευματικά Δικαιώματα. Στο: *Ο νόμος κάνει zoom στη φωτογραφία*, Φωτογραφική ομάδα Βριλησσού, 22 Φεβρουαρίου. Διαθέσιμο στο: <https://www.iprights.gr/gnomes/166-click-on-copyright-fotografia-kai-pneumatikadikaiomata-dikigor-os-pneumatikon-dikaiomaton-theodoros-chiou> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Πανελλήνια Ένωση Κριτικών Κινηματογράφου, Εταιρεία Ελλήνων Σκηνοθετών, Ένωση Τεχνικών Ελληνικού Κινηματογράφου και Τηλεόρασης, Πανελλήνια Ομοσπονδία Αιθουσαρχών Κινηματογράφου, Πανελλήνια Ομοσπονδία Θεάματος Ακροάματος, 2020. *Παρέμβαση για την κατάρτιση νόμου πλαισίου για μια εθνική κινηματογραφία και τη σύσταση εθνικού συμβουλίου κινηματογραφίας*. Αθήνα. Διαθέσιμο στο: <https://tetartopress.gr/protaseis-5-kinimatografikon-somateion-gia-mia-nea-ethniki-kinimatografiki-stratigiki/> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού, 2020. *Οδηγός Σπουδών Τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών*. Διαθέσιμο στο: <https://phaa.uniwa.gr/wp-content/uploads/sites/457/2020/11/ΟΔΗΓΟΣ-ΣΠΟΥΔΩΝ.pdf> [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

ΕΚΕΠΙΣ, ΕΟΠΠΕΠ. *Επαγγελματικό Περίγραμμα του Φωτογράφου – Ειδικού ψηφιακών λήψεων*, Αθήνα: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση. Διαθέσιμο στο: https://www.eoppep.gr/images/EP/EP_46.pdf [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης & Νέας Γενιάς, 2017. *Οδηγός Σπουδών Ειδικότητας «Τέχνη Φω-*

τογραφίας» των *Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)*. Διαθέσιμο στο: http://www.gsae.edu.gr/attachments/article/1427/ΤΕΧΝΗ_ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ.pdf [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, 2020. *Υποστήριξη της ΓΓΕΤ από εξειδικευμένο Τεχνικό Σύμβουλο κατά την κατάρτιση ενιαίου κειμένου Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης Έρευνας και Καινοτομίας της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2021–2027. Συνεισφορά στη διαμόρφωση του κειμένου βάσης του τομέα του τουρισμού – πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας*. Αθήνα: Planet. Ανώνυμη Εταιρεία Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών. Διαθέσιμο στο: http://www.gsrt.gr/Financing/Files/ProPeFiles30255/PLANET_D2_Tourism_Culture_clean.pdf [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Ελληνική Δημοκρατία. Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης, 2014. *Επικαιροποιημένη Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης Τμήματος Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Σπουδών της Σχολής Καλλιτεχνικών Σπουδών του Τ.Ε.Ι. Αθήνας*, Αθήνα: Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2021. *Next Generation EU. Σχέδιο ανάκαμψης για την Ευρώπη*. Λουξεμβούργο. Διαθέσιμο στο: https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_el [Πρόσβαση στις 19 Απριλίου 2021]

Ξενογλώσση

The Museum of Modern Art, 1964. *Chronology of the department of photography*. New York. Available at: https://www.moma.org/momaorg/shared/pdfs/docs/press_archives/3415/releases/MOMA_1964_Reopening_0041_1964-05.pdf [Accessed 19 April 2021]

Kodak, 2021. *George Eastman*. Available at: <https://www.kodak.com/en/company/page/george-eastman-history> [Accessed 19 April 2021]

Photoindustrie – Verbant, 2016. *Photo and imaging Market. Trend Report 2016*. Frankfurt: Photoindustrie-Verband e.V. Available at: https://www.piv-imaging.com/files/432/Trendreport_2016_EN_Web.pdf [Accessed 19 April 2021]

Vauclare, C. & Debeauvais. R., 2015. *Culture études Le métier de photographe*. Paris: Ministère de la Culture et de la Communication, Département de la prospective et des statistiques. Available at: <https://www.culture.gouv.fr/Sites-thematiques/Etudes-et-statistiques/Publications/Collections-de-synthese/Culture-etudes-2007-2021/Le-metier-de-photographe-CE-2015-3> [Accessed 19 April 2021]

International Association Leading Camera & photo Imaging Industries, 2020. *Booklet 2020–2021*. Tokyo: CIPA (Camera & Imaging Products Association). Available at: http://www.cipa.jp/guide/documents/e/cipag202006_e.pdf [Accessed 19 April 2021]

Άλλες πηγές

Περιοδικό Φωτογράφος, 2018. Στρογγυλό Τραπέζι – Ανοιχτή Συζήτηση: *Που πάει η φωτογραφία;*, 27 Μαΐου, Αθήνα: Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων.

Περιοδικό Φωτογράφος, 2019. Επετειακή Εκδήλωση: *30 χρόνια ΦΩΤΟγράφος*, 6 Απριλίου 2019), Αθήνα: Photovision & Image + Tech 2019, Εκθεσιακό Κέντρο HELEXPO MAROUSSI.

Πανελλήνια Ομοσπονδία Φωτογράφων, 2019. *Γενική Συνέλευση ΠΟΦ*, 8 Φεβρουαρίου, Αθήνα: Αίθουσα πρώην γραφείων ΓΣΕΒΕΕ.

Βάσεις δεδομένων

Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), 2018. *Στατιστικό Μητρώο Επιχειρήσεων 2016–2018*, Πειραιάς Διαθέσιμο στο: https://www.statistics.gr/el/bussines_registries

Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία – Eurostat, 2019. *Στατιστικές Διάρθρωσης Επιχειρήσεων – Structural Business Statistics (SBS)*, Λουξεμβούργο Διαθέσιμο στο: <https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>

Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού – ΕΙΕΑΔ, 2019. *Μηχανισμός Διάγνωσης των αναγκών στην αγορά εργασίας, Ετήσια Έκθεση 2019*, Αθήνα Διαθέσιμο στο: <https://imd.eiead.gr/>

Ομάδα εμπειρογνομώνων και πληροφορητές

Ομάδα εμπειρογνομώνων:

- Λογοθέτης Λάμπρος, Φωτογράφος – Εργαστήριου Έγχρωμων
- Μήτρου Σταμάτης, Φωτογράφος – Κατάστημα Foto Victor
- Παρασκευαΐδης Λευτέρης, Φωτογράφος

Σύνολο πληροφορητών:

- Δαμκαλίδης Δημήτρης, Μέλος του ΔΣ Δ & Ι Δαμκαλίδης Α.Ε. (συνέντευξη, 07/01/2020)
- Διαμαντόπουλος Σπυρίδων. Πρόεδρος ΠΟΦ – καταστήμα Φωτογραμμή (συνέντευξη, 06/12/2019)
- Παπαθανασίου Γιώργος Πρόεδρος ΟΣΔ ΦΟΙΒΟΣ – Φωτορεπόρτερ (συνέντευξη, 17/12/2019)
- Τάγκαλος Κώστας. Πρόεδρος ΣΕΚΑΦ – Διευθυντής Digitrade (συνέντευξη, 9/12/2020)

Ομάδες εστιασμένης συζήτησης

1η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Παράγοντες αλλαγής επαγγέλματος (Αθήνα, 13/02/2020)

- Γώργος Βρεττάκος, Λέκτορας διαφημιστικής φωτογραφίας, Τμήμα Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
- Γώργης Γερόλυμπος, Αρχιτέκτων, Φωτογράφος
- Παναγιώτης Καλδής, Αρχισυντάκτης περιοδικών ΦΩΤΟγράφος & PHOTOBUSINESS
- Χρήστος Μπόνης, Φωτορεπόρτερ – Πρόεδρος ΕΦΕ
- Εύα Νταραρά, Φωτογράφος – Εκπαιδύτρια φωτογραφίας σε ΙΕΚ
- Κατερίνα Τζόβα, Φωτογράφος – Σκηνοθέτις

2η Ομάδα εστιασμένης συζήτησης – Δεξιότητες επαγγέλματος (τηλεδιάσκεψη, 05/06/2020)

- Ιωάννης Σκοπετέας, Αναπληρωτής καθηγητής σκηνοθεσίας και σεναριογραφίας στις Ψηφιακές Οπτικοακουστικές Τέχνες, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας Πανεπιστημίου Αιγαίου
- Πέτρος Χανδρινός, Τεχνικός σύμβουλος, Nikon Digital Dept.

Συντονισμός

Δημήτρης Μουζακίτης, επιστημονικός συνεργάτης ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Βιογραφικό σημείωμα επιστημονικού συνεργάτη

Ο Δημήτρης Μουζακίτης είναι επιστημονικός συνεργάτης του ΙΜΕ – ΓΣΕΕΒΕ από το 2019. Στο πλαίσιο λειτουργίας του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών επαγγελμάτων έχει αναλάβει την εκπόνηση του Οδικού Χάρτη Προσαρμογής του επαγγέλματος «Φωτογράφος – ειδικός ψηφιακών λήψεων».

Είναι βασικός συνεργάτης του Μουσείου Τηλεπικοινωνιών του ΟΤΕ με αντικείμενο την επιμέλεια του ιστορικού φωτογραφικού αρχείου. Αποτελεί, επίσης, τακτικό συνεργάτη της Ταινιοθήκης της Ελλάδος τόσο στον τομέα του οπτικοακουστικού αρχείου όσο και στην παραγωγή ειδικών κινηματογραφικών αφιερωμάτων.

Έχει διδάξει φωτογραφία στο ΤΕΙ της Πάτρας, σε δημόσια ΙΕΚ και σε Κέντρα Δια Βίου Μάθησης.

Αρθρογραφεί για το περιοδικό Φωτογράφος ενώ έργα του έχουν παρουσιαστεί σε εικαστικές και φωτογραφικές εκθέσεις.

Σπούδασε Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών καθώς και Φωτογραφία & Οπτικοακουστικές Τέχνες στο ΤΕΙ της Αθήνας. Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στις Πολιτισμικές Σπουδές και την Ανθρώπινη Επικοινωνία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διαθέτει διδακτική επάρκεια και παιδαγωγική κατάρτιση, καθώς και ειδίκευση στη συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό έχοντας ολοκληρώσει τα αντίστοιχα προγράμματα της ΑΣΠΑΙΤΕ.

Σύντομα βιογραφικά σημειώματα ομάδας έργου ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Παρασκευάς Λιντζέρης

Εκτελεστικός Διευθυντής του Ινστιτούτου από την ίδρυσή του (2007), με βασική αρμοδιότητα και ευθύνη τον συντονισμό και την εποπτεία των επιχειρησιακών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, ήταν υπεύθυνος του προγραμματισμού, σχεδιασμού και αξιολόγησης της δράσης, με έμφαση στην διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της διάγνωσης και ανάλυσης δεξιοτήτων του επαγγέλματος.

Πέτρος Πρωτοπαπαδάκης

Επιστημονικό στέλεχος στο Ινστιτούτο από το 2011, συμμετέχει στον σχεδιασμό και την υποστήριξη ερευνητικών, μελετητικών και επιστημονικών δράσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ με έμφαση στα πεδία της επιχειρηματικότητας. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας, την προτυποποίηση κάθε σταδίου και την παρακολούθηση της υλοποίησης των Οδικών χαρτών, συντονίζοντας τους επιστημονικούς συνεργάτες του Ινστιτούτου με βάση τους στόχους της δράσης.

Ελένη Μόκα

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2009, ασχολείται με τον σχεδιασμό, την οργάνωση, την υλοποίηση και την παρακολούθηση έργων και μελετών, καθώς και με θέματα προβολής και οπτικοποίησης δεδομένων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου, συμμετείχε στην διαμόρφωση της μεθοδολογικής και οπτικής προσέγγισης της δράσης.

Αναστασία Αυλωνίτου

Διευθύντρια Διοικητικών Υπηρεσιών του Ινστιτούτου από το 2007, συντονίζει και οργανώνει τις διοικητικές διαδικασίες του φορέα, καθώς και όλες τις δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων έργων. Στο πλαίσιο του Εργαστηρίου πρόγνωσης και παρακολούθησης αλλαγών στα επαγγέλματα, συμμετείχε στον συντονισμό και επιστημονική παρακολούθηση του συνόλου της υλοποίησης της δράσης.

Αντώνης Αγγελάκης

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, με κύρια δραστηριότητα στα πεδία διαχείρισης καινοτομίας, τεχνολογικών πολιτικών, ψηφιακού μετασχηματισμού και υποστήριξης συνεργατικών σχηματισμών. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στον σχεδιασμό της μεθοδολογίας με έμφαση στη διαμόρφωση και εξειδίκευση του υποδείγματος της ανάλυσης των παραγόντων αλλαγής που επιδρούν στα επαγγέλματα.

Δημήτρης Γιακούλας

Επιστημονικό στέλεχος του Ινστιτούτου από το 2013, υπεύθυνος λειτουργίας του Μηχανισμού μελέτης και ανάλυσης οικονομικού περιβάλλοντος λειτουργίας μικρομεσαίων επιχειρήσεων του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Στο πλαίσιο της δράσης, συμμετείχε στην επιστημονική παρακολούθηση της συγγραφής του παρόντος Οδικού Χάρτη.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Υποέργου 2 «Εργαστήριο πρόγνωσης και παρακολούθησης παραγόντων αλλαγής του παραγωγικού περιβάλλοντος κλάδων και επαγγελμάτων» του έργου «Παρεμβάσεις της ΓΣΕΒΕΕ για τη συστηματική παρακολούθηση και πρόγνωση αλλαγών του παραγωγικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων» με κωδικό ΟΠΣ 5003864. Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία 2014-2020».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης